

Uppsats 10 poäng, Migrationsvetenskap
Centrum för Teologi och Religionsvetenskap
Lunds Universitet
Författare: Magnus Nilsson 860309-0054
Handledare: Eva Hamberg
Examinator: Eva Hamberg

En studie av debatten kring ”reparations” i USA

Innehållsförteckning

INLEDNING	1
SYFTE, FRÅGESTÄLLNING, METOD	4
Syfte	4
Frågeställning	4
Metod	4
Avgränsning	5
Material	5
HISTORISK BAKGRUND	7
”A house divided”	7
Segregation och Jim Crow	8
Diskriminering ” <i>de jure</i> ”	9
Diskriminering ” <i>de facto</i> ”	11
MOTREAKTION OCH CIVIL RIGHTS MOVEMENT	14
Black Power	17
DEBATTEN OM REPARATIONS	18
Debatten efter 1990	21
Teorin kring kravens innehåll och utformningar	25
För och emot kompensation	31
Målet.....	37
SLUTDISKUSSION	39
SAMMANFATTNING	42
LITTERATUR	43

INLEDNING

Vita européers förslavande av svarta afrikaner under hälften av det förra millenniet och framåt är förmodligen ett av de mest uppmärksammade ämnena i människans historia. Det transatlantiska slaveriet som det även kallas ses som ett av de grövsta brotten mot de mänskliga rättigheterna i historien. Det rörde sig om ett systematiskt utnyttjande av människor som ansågs lägre stående och mindre värda än deras vita ägare [¹].

Slavarna, som närmast liknades vid djur, tvingades arbeta på plantage, den vanligaste bilden vi har är oftast den av en svart slav arbetandes på bomullsfält någonstans i södra USA, i hemmen som uppassare för den vita ägar- och överklassen, som grovjobbare eller hantlangare vid industrier till exempel, överhuvudtaget fick de utföra de arbeten som inte ansågs passande för vita och ofta befästes bilden av den svarta människan som speciellt lämplig för denna typ av arbeten med absurda rasistiska ”vetenskapliga slutsatser” till exempel att svarta av naturen var dumma och därför inte kunde hantera avancerade uppgifter eller att de av naturen var lata vilket befogade den brutala behandling som slavar i regel utsattes för. Denna typ av vetenskaplig rasism har genom historien alltid följt i spåren av kolonialism, förmodligen därför att den är nödvändig för att kunna rättfärdiga behandlingen av ett folk som underlägset erövrarna. Araberna gjorde likadant under antiken, även då var svarta afrikaner vanliga offer för nidbilden. Och 1000 år efter det att araberna hämtade sina slavar från Afrika började nybyggarna i USA göra likadant.

Hur stort lidande som dessa slavar utsattes för under de flertalen hundra år som slaveriet praktiserades i USA försöker nu grupper i USA beräkna och ställer därmed krav på ersättning och ursäkt från främst den amerikanska regeringen.

Det är debatten kring detta som jag har valt att granska i denna uppsats, alltså debatten kring kraven på ”reparations” [²]; kompensation för de orätter som begicks mot de svarta slavarna som fördes till USA, och deras efterlevande.

Debatten är minst sagt problematisk något som jag har för avsikt att visa på i min uppsats. Jag har valt att studera debatten utifrån artiklar som behandlar debattklimatet i USA och utifrån böcker som behandlar ämnet ”förlåtelse” [³] i stort.

¹ Davidson, Basil; *The African Slave Trade*, 1961. Sid. 96f.

Diskussionen kring kollektiv skuld ur ett etiskt, filosofiskt perspektiv bedrivs konstant och ämnet är på tapeten i vår tid då 1900-talet minst sagt har präglats av systematiska oförrätter begångna mot olika folkgrupper; balkankrigen och den etniska utrensning som försiggick där, folkorden i Rwanda under mitten av 90-talet, förföljelser av oliktankande i Sovjet och USA under det kalla kriget, apartheid i Sydafrika, dödsflygningarna i Argentina under det ”smutsiga kriget” på 1970-talet [4] etc. etc. För att inte tala om alla de krig och konflikter under hela 1900-talet, och de orätter som begicks under dessa med andra världskriget och förintelsen som en kulmen.

Förintelsen spelar en stor roll som inspiration för förespråkare av ”reparations”. Dessa jämför gärna sin egen situation och sina egna krav med förintelsen och framför allt har

Nürnberggrättegångarna och de skadestånd som den tyska staten var tvungen att betala ut till det judiska folket i allmänhet och staten Israel i synnerhet, givit inspiration till grupper som känner sig förtjänta av kompensation, däribland vissa grupper av svarta i USA [5].

Man menar att kompensationen som utgick till offer för förintelsen visade att ett land och dess regering mycket väl kan ställas till svars för begångna orätter och att dessa påtryckningar kan vara lönande [6].

Och reparationsivrare i USA är långt ifrån ensamma, även om de krav de riktar mot identifierade förövare i USA skiljer sig genom vissa aspekter, världen över väcks röster som ropar på ursäkter och kompensation för allsköns orätter som begåtts.

Aboriginerna i Australien är ett exempel. Där rasar debatten över huruvida den Australiensiska staten ska kompensera sin idag levande urbefolkning för den systematiska utrotning av urbefolkningen som aboriginerna anklagar staten för att ha begått allt sedan européerna anlände [7].

Urbefolkningen i USA, de nordamerikanska indianerna, ställer även de krav på ”reparations”, i deras fall handlar det framförallt om rätten till självbestämmande på en federal nivå och rättigheten till land [8].

² Ordet ”reparations” kommer jag att använda oöversatt genom min uppsats. Anledningen är främst att ordets innebörd är svåröversatt till svenska, närmaste översättning är kompensation. För diskussion kring användandet se Torpey, John red.; *Politics and the Past*, 2003. Sid. 3.

³ Termen ”förlåtelse” i detta sammanhang, väljer jag att använda för att beskriva den etisk-filosofiska debatten kring ursäkt och kompensation i allmänhet.

⁴ Brooks, Roy L. red. red.; ”Reflections on Reparations” i Torpey, John red.; *Politics and the Past*, 2003. Sid. 104. Samt <http://news.bbc.co.uk/2/hi/americas/4193341.stm>,

⁵ Barkan, Elazar; *The Guilt of Nations*, 2000. Sid. XXIV.

⁶ Torpey, John; *Making Whole What Has Been Smashed*, 2006. Sid. 3.

⁷ Lindqvist, Sven; ”Terra Nullius – En resa genom ingens land”, 2005.

⁸ Newton, Nell Jessup; ”Indian Claims for Reparations, Compensation, and Restitution in the United States Legal System” i Brooks, Roy L. red. red.; *When Sorry Isn't Enough*, 1999. Sid. 261f.

En annan grupp amerikaner som har krävt kompensation för orätter begångna mot dem är de personer med japanskt ursprung som internerades i läger i USA under andra världskriget med anledning av att de ansågs vara en samhällsfara under krigstid. Denna process skiljer sig från många andra då kravet som formulerades i slutändan godtogs praktiskt taget i sin helhet och 1988 godkände kongressen och beslutade att 20 000 dollar skulle betalas ut till varje då levande offer av interneringen med början år 1990 [⁹].

Men det som skiljer vad gäller kraven på ”reparations” i USA från andra liknande fall, är framför allt magnituden. Tanken att kompensation skulle utgå till dem som drabbats av slaveriet innebär ett nästan absurt omfång. För det första rör det sig om ett tidsspänn på närmare 400 år beroende på när man anser att tanken på ett slavsystem uppkom [¹⁰]. För det andra är frågan om vilka ”reparations” skulle utgå till ytterst komplicerad då det kan röra alla från personer som i rakt nedstigande led härstammar från slavar till alla som kan anses ha lidit eller lider av slaveriet och dess efterdyningar, detta skulle i teorin också kunna innebära de drabbade afrikanska länderna och deras befolkning, eller till och med alla mörkhyade i USA. Detaljerna i denna process med ”reparations” som sitt mål är alltså minst sagt oklara men processen drivs trots det på alla plan i det amerikanska samhället och även om dess innehåll är något diffust så har jag för avsikt att försöka bringa reda i denna härva av skuld, skam och ideologisk kamp.

⁹ Hatamiya, Leslie T.; “Institutions and Interest Groups” i Brooks, Roy L. red.; *When Sorry Isn't Enough*, 1999. Sid. 195f.

¹⁰ Davidson, Basil; *The African Slave Trade*, 1961. Sid. 81f.

SYFTE, FRÅGESTÄLLNING, METOD

Syfte

Syftet med uppsatsen är att försöka ge en bild av den debatt som pågår i USA kring huruvida svarta amerikaner ska tilldelas ersättning för den behandling svarta som grupp fått utstå under slaveriet och under tiden av segregering och diskriminering därefter, och rörelsen som driver den. Att tala om *en* rörelse är dock problematiskt då organisationen bakom rörelsen för ”reparations” är minst sagt splittrad.

Jag vill också försöka ge en bild av den historiska bakgrunden till situationen idag, dels genom att kort presentera slaveriets och Jim Crows historia, samt den moderna debattens förlagor. Syftet med den historiska bakgrunden är även att ge en bild av vad den moderna rörelsen som kämpar för ”reparations” stödjer sig på i form av de historiska argument som används.

Överhuvudtaget är uppsatsen tänkt att fungera som ett översiktsverk för att lättare ge en insikt i vad debatten kring, och vad kraven på ”reparations” går ut på och innebär.

Frågeställning

De frågeställningar som jag har arbetat efter har varit;

- Vilka är det som driver kampen och debatten för ”reparations” idag?
- Vad består kraven av?
- Vilka är argumenten för respektive mot?
- Vad är den historiska bakgrunden och hur används den i debatten?

Dessa har jag försökt ha i åtanke under hela arbetets gång.

Metod

Min metod har varit att dels läsa mig till den historiska kunskap som krävs för att förstå debatten, samt läsa om ämnet ”förlåtelse och ersättning” för historiska oförrätter i stort. Jag har sedan tagit den kunskapen och försökt applicera på den samtida debatt jag lyckats följa,

dels genom böcker, men också främst genom Internetkällor. I det sistnämnda momentet ingick också att identifiera de främsta aktörerna i debatten för att därefter undersöka hur deras argument och metoder ser ut.

Avgränsning

Avgränsningen som jag har valt att göra har främst rört material. Det är omöjligt att redovisa allt det material som skrivits och skrivs i frågan och jag har därför försökt att presentera så representativt material som möjligt i uppsatsen. Jag har dessutom medvetet valt att inte närmare redogöra för det sociala klimatet i USA rörande rasfrågan, samt hur den har tagit sig uttryck i historien. Till exempel har jag valt att inte ta upp de rasupplopp som härjade delar av USA under tidigt nittonhundratals.

Jag har också valt att inte ta upp fenomen världen över, som till utformning liknar reparationskraven som figurerar i USA, till exempel diskussionen om ersättning till offren för apartheid-eran i Sydafrika, eller liknande krav rörande aboriginerna i Australien. Någon jämförelse mellan dessa och debatten kring ”reparations” i USA förekommer därmed inte heller i någon större utsträckning.

Inte heller har jag tagit upp diskussioner som rör krav på ”reparations” till Afrika för de plundringar som kontinenten har fått utstå på grund av europeisk kolonialism.

Anledningen till dessa avgränsningar är framför allt bristen på tid och utrymme men också att en jämförelse mellan reparationskraven i USA och liknande krav världen över är, enligt min mening vanskligt av olika anledningar.

Material

Materialet består av både litteratur som behandlar ämnet förlåtelse och ersättning i allmänhet och ”reparations” i synnerhet. Denna litteratur har jag framför allt använt mig av för att undersöka teorin kring ämnet. Internet har jag använt i stor utsträckning för att undersöka den moderna debattens utformningar och argument och hur den bedrivs.

Materialet är aktuellt, från 1960-talet och framåt, och primärkällorna består främst av material skrivet under slutet på 1990-talet och under 2000-talet. Tyvärr har jag inte haft möjlighet att få tag i visst material, till exempel Randall Robinsons bok; *”The Debt: What America Owes*

to Blacks” lyser tyvärr med sin frånvaro, liksom David Horowitz; ”*Uncivil Wars: The controversy Over Reparations for Slavery*”. Även Alfred Brophys; ”*Reparations Pro and Con*” saknas. Jag har försökt få tag i alla dessa böcker men då de varken har gått att låna eller köpa i Sverige, vad jag har sett, saknas de dessvärre i uppsatsen, och resultatet har säkert blivit något lidande av det men jag har försökt göra det bästa av det jag har. De Internetkällor som jag har använt mig av anser jag vara trovärdiga och jag har så gott jag kunnat försäkrat mig om detta.

HISTORISK BAKGRUND

”A house divided”

Som nämndes i inledningen härstammar debatten om ”reparations” från slaveriets era i USA. Detta kan ses som den givna utgångspunkten för kraven på kompensation men även tiden efter dess, officiella, avskaffande i större delen av USA 1863 i och med emancipationsproklamationen [¹¹] och de närmaste åren då tillägg gjordes till konstitutionen som gjorde slavägande/handlande till ett grundlagsbrott och vidare tillägg som värnade om forna slavars rättigheter, står i fokus. Ty slaveriets historia i USA efter 1862 är minst sagt komplex. Tveklöst var det så att slaveriet fortfarande existerade i stora delar av USA efter inbördeskrigets slut, framför allt i Södern där slaveriet nästan fullkomligt hade präglat samhället. Större delen av Söderns ekonomi var fortfarande beroende av slavarbete och framför allt fanns det en djupt rotad rasism kvar i folkmedvetandet [¹²]. Detta gäller förstås i viss utsträckning också de norra delstaterna men det är mest påtagligt i det som kallades för de konfedererade staterna.

Södern förlorade som bekant inbördeskriget vilket lämnade inte bara stora materiella skador, på transportvägar, utebliven arbetskraft, etc. [¹³], men även, kan man tänka, djupa ärr i sydstatsbornas ”nationalidentitet”. Som en konsekvens av detta kan ses de ”Jim Crow”-lagar som präglade samhällets förhållningssätt gentemot svarta ända in på 1970-talet [¹⁴].

Dessa Jim Crow-lagar kan härledas direkt ur de restriktioner som infördes mot svarta medborgare under slaveriet och i samband med dess avskaffande [¹⁵]. Dessa restriktioner gick framför allt ut på att inskränka de svartas knappt existerande medborgerliga rättigheter.

De få rättigheter de åtnjöt var till exempel att lemlästning av svarta var förbjudet i Virginia, i enlighet med en år 1769 antagen lag. Kastration av en svart man var, enligt samma lag, dock tillåten om han hade misstänkts för att ha haft samlag med en vit kvinna, men detsamma

¹¹ Rystad, Göran; ”Abraham Lincoln”. I: Nationalencyklopedin, 12. Sid. 309-310.

¹² Redkey, Edwin S.; *Black Exodus*, 1969. Sid 12.

¹³ Franklin, John Hope; *From Slavery to Freedom*, 1970. Sid 297-298.

¹⁴ Franklin, John Hope och Moss, Alfred A. Jr.; ”The Triumph of White Supremacy” i Brooks, Roy L. red.; *When Sorry Isn't Enough*, 1999. Sid. 401f.

¹⁵ Higginbotham, Leon A. Jr.; ”The Legal Status of African Americans during the Colonial Period” i Brooks, Roy L. red.; *When Sorry Isn't Enough*, 1999. Sid. 317f.

gällde inte för en vit man under samma omständigheter [¹⁶]. Generellt sett gällde restriktionerna framför allt förbud eller praktiskt taget förbud mot invandring av svarta till vissa stater, indragna möjligheter till rörelse inom staterna, förbud mot att inneha vapen, förbud mot rösträtt, vedertagen ståndpunkt att en slav alltid var skyldig i en rättsak om inte motsatsen bevisades, mycket hårdare straff för svarta jämfört med vita som begick ett likadant brott, och så vidare [¹⁷]. Dessa exempel är hämtade ur tiden kring 1700-talets mitt och framåt och generellt sett gällde de ända fram till att slaveriet avskaffades officiellt och svarta började åtnjuta större friheter. Dessa var dock inte många. Svarta nekades till exempel fortfarande rösträtt, deras legala status var fortfarande absurt förminskad och deras rörelsefrihet inskränkt. Återigen gäller detta framför allt sydstaterna men nordstaterna var inte långt efter i försöken att kväsa den svarta befolkningen. Mer om detta längre fram i uppsatsen.

W.E.B DuBois, svart intellektuell, skrev 1935 om sydstaternas syn på svarta att; *"It was the policy of the (Southern) state to keep the Negro laborer poor, to confine as far as possible to menial occupations [...] and to force him into peonage and unpaid toil"* [¹⁸]. Samt att sydstaterna hade för avsikt att beröva svarta deras mänskliga rättigheter, främst genom införandet av *Jim Crow*.

Segregation och Jim Crow

Det trettonde tillägget (13th amendment) i konstitutionen som lades till 1865 förbjuder uttryckligen slaveri inom USA:s gränser [¹⁹]. Bland annat står det:

Section 1. Neither slavery nor involuntary servitude, except as a punishment for crime whereof the party shall have been duly convicted, shall exist within the United States, or any place subject to their jurisdiction.

Section 2. Congress shall have the power to enforce this article by appropriate legislation.

[²⁰]

¹⁶ Higginbotham, Leon A. Jr.; "The Legal Status of African Americans during the Colonial Period" i Brooks, Roy L. red.; *When Sorry Isn't Enough*, 1999. Sid. 317.

¹⁷ Higginbotham, Leon A. Jr.; "The Legal Status of African Americans during the Colonial Period" i Brooks, Roy L. red.; *When Sorry Isn't Enough*, 1999. Sid. 318-319.

¹⁸ DuBois, W.E.B.; *Black Reconstruction*, 1935. Sid. 696.

¹⁹ Hämtat från <http://www.ourdocuments.gov/doc.php?flash=true&doc=40>

²⁰ Hämtat från <http://www.nps.gov/archive/malu/documents/amend13.htm>

Det fjortonde tillägget (1866) till konstitutionen anger att:

Section. 1. All persons born or naturalized in the United States and subject to the jurisdiction thereof, are citizens of the United States and of the State wherein they reside. No State shall make or enforce any law which shall abridge the privileges or immunities of citizens of the United States; nor shall any State deprive any person of life, liberty, or property, without due process of law; nor deny to any person within its jurisdiction the equal protection of the laws.

[²¹]

Det fjortonde tillägget kan ses som en konsekvens av det uppmärksammade ”Dred Scott vs Sandford”-fallet (1857) där Missouris Högsta Domstol fastslog att slavar inte kunde räknas som medborgare i USA och därför inte skyddades av konstitutionen. Mellan raderna kunde, menar Roy L. Brooks, läsas att svarta inte hade några rättigheter som vita behövde ta hänsyn till och att utfallet i Dred Scott-fallet (som avslag Scotts begäran med ovanstående motivation) bidrog, inte bara till en än mer befäst rasism och inskränkning av svartas rättigheter, utan till och med till inbördeskriget [²²].

Trots dessa båda tillägg till konstitutionen, samt ett tredje, det femtonde tillägget (1870) som garanterar rösträtten för alla medborgare oavsett ras, hudfärg eller tidigare tjänst (slaveri), införde sydstaterna en rad lagar och förordningar som samlats under namnet ”Jim Crow”-lagarna. Benämningen ”Jim Crow” kom ur den figur som under slutet på 1800-talet figurerade i olika varietéer i Södern. Personen som spelade rollen var en vit man skulle föreställa en svart man och benämningen användes nedsättande om svarta [²³].

Dessa lagar motarbetade aktivt de rättigheter svarta hade vunnit efter tilläggen till konstitutionen och avskaffandet av slaveriet.

Diskriminering ”de jure”

Jim Crow-lagarna genomsyrades av tanken om ”Separate but equal”, alltså separata men *lika*, syftande på tillhandahållandet av faciliteter, samhällsliga funktioner som bussar, skolor,

²¹ Hämtat från <http://www.nps.gov/archive/malu/documents/amend14.htm>

²² Brooks, Roy L. red.; ”Not Even an Apology?” i Brooks, Roy L. red.; *When Sorry Isn't Enough*, 1999. Sid. 309.

²³ Hämtat från <http://www.britannica.com/eb/article-9043641/Jim-Crow-law>

sjukhus samt restauranger och liknande. Tanken var att både svarta och vita skulle ha tillgång till samma möjligheter men de skulle vara *separerade* från varandra. I teorin skulle alltså en vit person aldrig behöva komma i kontakt med en svart person.

Detta tog sig till exempel uttryck i införandet av separata dricksfontäner, separata väntrum i sjukhus, tågstationer etc., delade tågagnar, separata skolor och så vidare [24].

Dessa förordningar och andra liknande infördes i alla de stater som tidigare hetat ”de konfedererade staterna”.

Historiskt sett var Jim Crow-lagarna inget nytt, men från 1870-talet då hårdfört konservativa republikaner tog över styret i sydstaterna fördes förordningarna in i lagböckerna [25].

Man kan här skilja mellan diskriminering- *de jure* och *de facto*, alltså juridisk diskriminering (de jure) och faktisk (olaglig men i samhället accepterad) diskriminering (de facto) [26].

Alltså, diskriminering ”de facto” hade mer eller mindre alltid existerat i sydstaterna under och efter slaveriet men i och med att de nya styrena i södern, under det som brukar kallas ”reconstruction”-eran (syftande till återuppbyggnaden efter inbördeskriget), började införa Jim Crow-lagarna blev diskrimineringen ”de jure”.

Dessa Jim Crow-lagar befästes sakta men säkert, inte bara i samhället, utan även i det övergripande rättssystemet. Högsta Domstolens upprivande, 1883, av ”The Civil Rights Act” från 1875, till exempel, klargjorde att ”The Civil Rights Act” var okonstitutionell då konstitutionen inte hade rätt att reglera enskilda individers beteende.

”The Civil Rights Act” garanterade nämligen att svarta, enligt lag, skulle ha rätt till samma offentliga utrymmen som vita med dryga böter eller fängelsestraff som påföljd för den som vägrade dem det. Detta ansåg alltså Högsta Domstolen vara okonstitutionellt enligt ovanstående motivation och likaså ifrågasattes det fjortonde tillägget till konstitutionen på samma grunder [27]. Detta beslut 1883 innebar visserligen att *stater* fortfarande inte hade rätt att vägra svarta deras rättigheter men för privatpersoner var det i stort sett fritt fram.

De svartas rösträtt var enligt konstitutionen garanterad men utövandet av denna rätt lyckades man ändå hindra på olika sätt genom att införa olika krav som var tvungna att uppfyllas för att kunna bruka sin rösträtt. Framför allt rörde det sig om införandet av ”poll taxes” vilket var en skatt som var nödvändig att betala för att kunna rösta något som ledde till att praktiskt taget inga svarta kunde rösta, då dessa sällan hade råd eller på grund av hot eller liknande metoder

²⁴ Se till exempel Vann Woodward, C.; *The Strange Career of Jim Crow*, 1966. Sid 67-109.

²⁵ Franklin, John Hope; *From Slavery to Freedom*, 1970. Sid 342.

²⁶ Se till exempel Franklin, John Hope; *From Slavery to Freedom*, 1970. Sid 644, 628.

inte tilläts att betala. Inte heller fattiga (nyligen invandrade) vita innehade därför i praktiken rösträtt. Lagar som krävde skriv- och läskunnighetstester för att avgöra huruvida någon skulle få inneha rösträtt infördes [28].

Denna typ av lagar innehöll dock alltid en speciell klausul ("grandfather clause") som gjorde att personer som innehaft rösträtt innan eller under en viss tidpunkt, oftast angavs inbördeskriget, eller släktingar i nedstigande led till personer som haft det, kunde bruka sin rösträtt oavsett om de uppfyllde ovanstående krav [29]. Dessa lyckligt lottade var med ytterst få undantag vita. Till exempel kan nämnas att i Louisiana, som 1896 hade 130 433 svarta, var endast 5 320 röstberättigade enligt de nya lagarna [30]

Möjligheterna att kringgå tilläggen till konstitutionen fanns alltså och brukades besinningslöst i sydstaterna, allt för att hålla den svarte mannen nere.

Vidare så, även om "separate but equal" tanken officiellt präglade Jim Crow-lagarna, var så sällan fallet i praktiken. De svartas offentliga utrymmen höll sällan lika hög klass som vitas, om de ens fanns. Till exempel erhöll svartas skolor mindre bidrag än sina vita motsvarigheter [31] och så vidare.

Den kanske mest förnedrande lagen som infördes var den om "miscegenation" alltså rasblandning, mer specifikt förbjöds giftermål mellan svarta och vita i minst 11 stater under slutet av 1800-talet [32]

Diskriminering "de facto"

Jim Crow-lagarna påverkade dock inte bara individens juridiska status, lagarna fick konsekvenser som tog sig minst sagt fysiska uttryck och även om svartas juridiska situation såg ut på ett sätt så var oftast verkligheten än mer brutal och förnedrande.

²⁷ Hämtat från <http://www.jimcrowshistory.org/history/creating2.htm>

²⁸ Higginbotham, Leon A. Jr.; "The Legal Status of African Americans during the Colonial Period" i Brooks, Roy L. red.; *When Sorry Isn't Enough*, 1999. Sid. 401-404.

²⁹ Higginbotham, Leon A. Jr.; "The Legal Status of African Americans during the Colonial Period" i Brooks, Roy L. red.; *When Sorry Isn't Enough*, 1999. Sid. 401-404.

³⁰ Higginbotham, Leon A. Jr.; "The Legal Status of African Americans during the Colonial Period" i Brooks, Roy L. red.; *When Sorry Isn't Enough*, 1999. Sid. 402.

³¹ Franklin, John Hope; *From Slavery to Freedom*. 1970. Sid 616-617.

³² Franklin, John Hope; *From Slavery to Freedom*, 1970. Sid 214-215.

Våld blev en naturlig konsekvens av den förnedring som Jim Crow-lagarna medförde. Misshandel, både fysisk och psykisk tillhörde för många svarta vardagen. För att inte tala om lynchningar som under de två sista decennierna av 1800-talet nådde sin kulmen [³³]. Just lynchningar var något av "Ku Klux Klans" signum och vissa källor anger att så många som 150 svarta lynchades varje år mellan år 1882 och 1901. Sedan avtog brotten och dödsiffran varje år sjönk till cirka 35 personer [³⁴]. Sammanlagt räknas 4 739 personer ha blivit mördade genom lynchning mellan 1882 och 1950. Ku Klux Klan pekades ut som förövare i de allra flesta fallen och offren var oftast svarta män som anklagats för grövre brott till exempel våldtäkt eller mord (på en vit person). Som Neil Irvin Painter uttrycker det:

"Southern historians often speak of a rape-lynch syndrome, since the most popular rhetorical justification for such murders was the rape or attempted rape of white women. [...] (But) Black lynch victims were accused of rape or attempted rape only about one-third of the time. The most prevalent accusation was murder or attempted murder, followed by a list of infractions that included verbal and physical aggression, spirited business competition and independence of mind."

[³⁵]

Så sent som 1981 rapporterades en 19-årig svart man, Michal Donald, ha blivit lynchad av två Ku Klux Klan medlemmar i Alabama. Klanmedlemmarna dömdes senare till livstid respektive döden och den lokala klanen, "The United Klans of America" dömdes att betala sju miljoner dollar till Beulah Mae Donald, vilket resulterade i att "United Klans of America" blev bankrutt [³⁶].

Just lynchningarna har till stor del fått representera den terror som bedrevs mot svarta under en stor del av 1800-talet och en bra bit in på 1900-talet, föga förvånande då lynchningarna utförda av vita medborgargården i stort sett aldrig fick några lagliga konsekvenser för de vita förövarna. Tvärtom skröt man ofta med sina illdåd och tryckte till och med upp vykort som pryddes av bilder av lynchade svarta omgivna av bestämda vita observatörer [³⁷].

³³ Vann Woodward, C.; *The Strange Career of Jim Crow*, 1966. Sid. 43.

³⁴ Ginzburg, Ralph; *100 Years of Lynching*, 1988. Ginzburg anger siffrorna med visst förbehåll då uppgifter innan 1901 anses mindre pålitliga än efter.

³⁵ Hämtat från http://www.nellpainter.com/nell/cv/articles/32_WhoWasLynched.html

³⁶ Hämtat från <http://www.spartacus.schoolnet.co.uk/USAkkk.htm>

³⁷ Se www.wikipedia.org/lynching för exempel.

Den amerikanska människorättsrörelsen ("Civil Rights Movement") använde sig framför allt av lynchningsarna för att visa på de omänskliga brott som begicks mot svarta. Ella Fitzgeralds framförande av "Strange Fruit" 1939 blev något av en signaturlåda för anti-lynchningskampanjerna.

Inledningen till sången lyder:

"Southern trees bear strange fruit, blood on the leaves and blood at the roots. Black bodies swinging in the southern breeze, strange fruit hanging from the poplar trees. Pastoral scene of the gallant south, the bulging eyes and the twisted mouth. Scent of magnolias, sweet and fresh. Then the sudden smell of burning flesh. Here is fruit for the crows to pluck, for the rain to gather, for the wind to suck, for the sun to rot, for the trees to drop, here is a strange and bitter crop."

[³⁸]

En av de mest påtagliga konsekvenserna av rasdiskrimineringen och förföljelserna i södern var den stora migrationen av svarta till nordstaterna där de kunde leva utan samma ständiga terror och få tillgång till faciliteter av en högre standard [³⁹]. Framför allt de bättre skolorna och tillgången till utbildning lockade.

Man räknar med att cirka en miljon svarta migrerade till nordstaterna från sydstaterna mellan 1914 och 1950 [⁴⁰]

Andra faktorer bidrog också; första världskrigets utbrott innebar nästan ett totalstopp för europeisk migration till nordstaterna vilket ledde till drastiskt utökade arbetsmöjligheter för inhemska arbetssökande [⁴¹]. Skadedjur som härstammande från Centralamerika började under slutet av 1910-talet att slå ut de stora bomullsplantagerna i södern vilket även det ledde till att många sökte sig till nordstaterna för arbete.

Dock ska man vara försiktig med att måla upp nordstaterna som ett frihetens förlovade land, för även om *de jure*-diskriminering av svarta var ovanligare i nordstaterna så var *de facto*-diskrimineringen desto vanligare [⁴²].

³⁸ Hämtat från <http://www.strangefruit.org/>

³⁹ Lemann, Nicholas; *The Promised Land*, 1992.

⁴⁰ Hämtat från http://www.pbs.org/wnet/aaworld/reference/articles/great_migration.html

⁴¹ Fredrickson, George M.; *Rasism*, 2002. Sid. 104.

⁴² Gott om exempel finns i Lemann, Nicholas; *The Promised Land*, 1992.

MOTREAKTION OCH CIVIL RIGHTS MOVEMENT

Jim Crow-lagarna och den dagliga diskriminering och segregation som mötte svarta i sydstaterna gick dock inte obemött.

Medborgarrättsrörelsen, mest aktiv under mitten av 1900-talet och framåt är förmodligen den mest framträdande reaktionen mot segregering och diskriminering men medborgarrättsrörelsen (Civil Rights Movement) föregicks av andra organisationer med svartas intressen som sina.

Booker T. Washington räknas som en av de första stora förkämparna för svartas rättigheter i USA. Han var född slav men friades 1865 i enlighet med det trettonde tillägget till konstitutionen. 1881 var han involverad i grundandet av det som senare kom att bli Tuskegee University i Alabama och han utnämndes sedermera till rektor.

1895 höll Booker T. Washington sitt berömda tal, ”The Atlanta Adress”, för en övervägande vit publik under ett en konferens som gick under namnet ”Cotton States and International Exposition” [43]. Här ger han uttryck för sin syn på förtrycket av svarta i sydstaterna och hur problemet ska lösas. Washington menade nämligen att för att nå ett jämlikt samhälle utan rasism och segregering så skulle svarta lägga ner kampen mot Jim Crow-lagarna och annan de jure diskriminering och istället fokusera på att förbättra sin status i samhället genom framför allt utbildning och arbete utan att dra på sig den vite mannens vrede [44]. Detta blev också den drivande ideologin bakom Tuskegee University där undervisningen präglades just av denna tanke och således fungerade universitetet främst som yrkesskola.

Washington adresserade också de vita företagarna som var närvarande vid konferensen när han bad dem att bidra så mycket de kunde framför allt genom att lita på de svarta och lita på deras förmågor som arbetskraft [45]. Han kritiserade aldrig Jim Crow-lagarna öppet utan

⁴³ Hämtat från <http://www.georgiaencyclopedia.org/nge/Article.jsp?id=h-2554>

⁴⁴ Lemann, Nicholas; *The Promised Land*, 1992. Sid. 289.

⁴⁵ Hämtat från <http://www.georgiaencyclopedia.org/nge/Article.jsp?id=h-2554>

tvärtom berömde han södern för de möjligheter den erbjudit svarta efter slaveriets avskaffande [⁴⁶].

Washington kan närmast ses som en liberal pragmatiker och medan hans tal i Atlanta, hans självbiografiska bok ”Up From Slavery” och hans arbete med Tuskegee University mottogs mycket väl bland liberala vita och konservativa svarta så var mottagandet bland de flesta andra svarta samhällsledare minst sagt ljummet. Washingtons störste politiske opponent kom att bli den samtida W.E.B DuBois.

DuBois var även han en akademiskt lagd förespråkare för svartas rättigheter. Hans ideologi och teorier kring svartas frigörelse skilde sig från Washingtons på den grund att DuBois förespråkade mer radikala åtgärder som aktivt motstånd och protester. DuBois ansåg att de medel som Booker Washington förespråkade inte hjälpte svarta utan tvärtom ledde till att än djupare rota den rasism som redan rådde. Kort kan man säga att medan Washington förespråkade tyst assimilation ansåg DuBois att slaget skulle utkämpas från barrikaderna [⁴⁷]. DuBois var en av grundarna av ”Niagara-rörelsen” 1905, en organisation som kämpade för svartas rättigheter i USA [⁴⁸]. Organisationen sprang framför allt ur polemiken som uppstått mellan DuBois och Washington och Niagara-rörelsen kom att bli representativ för den radikalare delen av svarta frihetsivrare [⁴⁹]. Organisationen kom dock tyvärr att bli kortlivad, framför allt på grund av bristen på organisation, finansiella medel och inre stridigheter. En del av de inre stridigheterna berodde på att vissa involverade inte ville se en rasblandning i organisationen då vissa vita liktänkande visade intresse att gå med. DuBois såg gärna en rasblandning dock och 1909, på grund av ovannämnda anledningar som kom att splittra Niagara-rörelsen, tog han initiativet till den organisation som framför allt kom att prägla medborgarrättsrörelsen under de kommande 40 åren, NAACP eller ”National Association for the Advancement of Colored People” [⁵⁰].

Initiativet till NAACP kom dock framför allt i och med det rasupplopp som utspelade sig i Springfield några dagar i augusti 1908 där en vit mobb på flera tusen personer gick till attack mot svarta och deras områden, inspirerade av två påstådda våldtäkter på vita kvinnor där två

⁴⁶ Lemann, Nicholas; *The Promised Land*, 1992. Sid. 289f.

⁴⁷ Hämtat från <http://www.britannica.com/eb/article-9031291/W-E-B-Du-Bois> (Encyclopaedia Britannica online)

⁴⁸ Hämtat från <http://www.britannica.com/eb/article-9055675/Niagara-Movement>

⁴⁹ Hämtat från <http://www.britannica.com/eb/article-9031291/W-E-B-Du-Bois>

⁵⁰ Elisasson, Leif; *NAACP I Nationalencyklopedin*:
http://www.ne.se/jsp/search/article.jsp?i_art_id=266395&i_word=naacp

svarta män utpekades som förövre [51]. Under dessa upplopp skadades otaliga personer och två äldre, oskyldiga, svarta lynchades på fläcken där de hanns upp.

Reaktionerna lät sig inte dröja och röster höjdes över hela USA i avsky för det fruktansvärda som inträffat. En reaktion blev också att många vita liberaler, framför allt i nordstaterna, började söka sig till organisationer som Niagara-rörelsen och visa ett större intresse för svartas rättigheter. En stor andel kom senare att gå med i NAACP.

Om NAACP får representera den mer liberala, (om än radikal jämfört med till exempel Booker T. Washingtons anhängare), delen av den framväxande medborgarrörelsen så fanns det de som var än mer radikala.

Marcus Garveys organisation UNIA (Universal Negro Improvement Association) som bildades (på Jamaica) 1914 till exempel, förespråkade en radikalare "Back to Africa" linje där huvudmålet var att alla svarta skulle återvända till Afrika, åtminstone förenas under en och samma nation [52].

Ett annat exempel är det så kallade "African Blood Brotherhood", eller ABB, som bildades efter de våldsamma rasupplopp och lynchingar av svarta som skakade södern under slutet på 1800- och början på 1900-talet framför allt under sommaren 1919, även kallad "Red Summer". ABB propagerade, genom sitt tidningsorgan "The Crusader", för svart fysiskt självförsvar mot vit aggression och planer fanns för att införa ett medborgargarde av svarta som skulle vara beredda att rycka ut och försvara sina rasbröder om så behövdes [53].

Men fram till mitten på 1900-talet var det framför allt NAACP som dominerade scenen. De lyckades framför allt juridiskt, då de drev ett antal mål med lyckad utgång och banbrytande effekt. Ett av de mest uppmärksammade målen var "Brown vs. Board of Education of Topeka" 1954, där USA:s högsta domstol slog fast att segregering inom skolväsendet stred mot konstitutionen (fjortonde tillägget) [54]. En annan stor juridisk seger var målet "Morgan vs. Virginia" där, återigen, Högsta Domstolen anslog att segregering vid "interstate travel", alltså resor mellan stater, oftast med buss, var även det okonstitutionellt och alltså olagligt [55].

⁵¹ Hämtat från <http://www.britannica.com/eb/article-9069258/Springfield-Race-Riot>

⁵² Gardell, Mattias; *Marcus Garvey I*: Nationalencyklopedin, 7, Sid. 342.

⁵³ Parascandola, Louis J.; "Cyril Briggs and the African Blood Brotherhood: a radical counterpoint to progressivism", 2006.

⁵⁴ Torpey, John; *Making Whole What Has Been Smashed*, 2006. Sid. 127-128.

⁵⁵ Hämtat från <http://www.britannica.com/eb/article-9054954/National-Association-for-the-Advancement-of-Colored-People>

Det senare utfallet i kombination med ett senare domslut, "Boynton v. Virginia" 1961 som sträckte förbudet mot segregation till att även gälla bussterminaler, faciliteter i anslutning till dessa osv., gav upphov till de så kallade "Freedom Rides" under 1960-talet då grupper med människor av olika raser åkte tillsammans på bussar genom södern med avsikt att testa domsluten, reaktionerna de stötte på var sällan positiva och ofta våldsamma [⁵⁶].

Vid slutet av 1960-talet avskaffas den sista Jim Crow-lagen i södern och man brukar fastställa Jim Crow-erans slut till 1968.

Dessa domslut i kombination med det generella politiska klimatet i världen vid mitten av 1900-talet kom att ge upphov till den rörelse som brukar åsyftas när man talar om medborgarrättsrörelsen i USA. Ett stort fång mindre grupper sorteras in under den benämningen, däribland den då allt mer framträdande "Black Power" rörelsen.

Black Power

Black Power rörelsen räknades visserligen till en början in under medborgarrättsrörelserna men med tiden, allt eftersom att fler krav från svarta började tillgodoses, efterfrågades mer direkta metoder från många radikala svarta. Malcolm X och Nation of Islam hade redan på 1950-talet propagerat för rättvisa "[...] by any means necessary" [⁵⁷] och Malcolm X kom också att bli något av en frontfigur för Black Power rörelsen och framför allt "Black Moslems", de svarta muslimerna.

Men även om Malcolm X förespråkade aktivt motstånd så var det framför allt andra organisationer som stod för det direkta motståndet på gatan, "Svarta Pantrarna" kom att bli en av de mest uppmärksammade grupperna.

De Svarta Pantrarna grundades kring 1966, till viss del inspirerade av Stokely Carmichaels agiterande för ett användande av just "black power" som skulle användas för att bemöta "white power", en aggressiv retorik som mest liknade krigspropaganda [⁵⁸]. Avsikten med Pantrarna var att sprida en svart nationalistisk befrielseideologi hos svarta amerikaner, framför allt i gettona där ideologin fick en stor spridning [⁵⁹]. Medlemmar av "partiet"

⁵⁶ Lemann, Nicholas; *The Promised Land*, 1992. Sid. 158.

⁵⁷ Lemann, Nicholas; *The Promised Land*, 1992. Sid. 161-162.

⁵⁸ Franklin, John Hope; *From Slavery to Freedom*, 1970. Sid. 644.

⁵⁹ Hämtat från <http://www.britannica.com/eb/article-9015498/Black-Panther-Party>

patrullerade också gettona, utrustade med gevär och lagböcker, med det uttryckliga uppdraget att skydda svarta mot vit aggression från framför allt polisen med vilka Pantrarna hade ett antal skärmytslingar [60].

Det är också då, från mitten av 1900-talet, under en tid där många olika ideologier trängs, som krav på ”reparations” på allvar börjar tas upp och hanteras.

DEBATTEN OM REPARATIONS

Kraven på kompensation för förslavandet av svarta i Nordamerika och alla de konsekvenser som det kan ses ha medfört, med Jim Crow-lagarna, lynchningarna, förföljelserna och trakasserier samt de juridiska våldtäkterna på svartas rättigheter, uppkommer framför allt efter andra världskriget och i och med medborgarrättsrörelsernas och ”Black Power”-rörelsens strävanden efter desegregering och likabehandling, eller mer radikala mål. Framför allt kan man, som bland annat John Torpey ger uttryck för [61], se kraven på reparations som en konsekvens av att många av de krav som medborgarrättsrörelsen, med Martin Luther King Jr. i spetsen, ställde, faktiskt gått igenom och svarta behövde inte längre ägna lika stor tid åt att kämpa för sina grundläggande rättigheter utan kunde ägna mer och mer tid åt att slå tillbaka.

Vill man gå ännu längre tillbaka i tiden för att hitta något som kan liknas vid roten till kraven på materiell kompensation till svarta för slaveriet, så är det värt att undersöka fenomenet ”40 acres and a mule” närmare. I januari 1865 tillkännagav nämligen general William Sherman (på uppdrag av den nystartade organisationen ”Freedmen’s Bureau”, en organisation vars uppdrag var att se över de nyligen befriade slavarnas situation [62]) en plan som gick ut på att göra vissa delar av Florida till bosättningar för frigivna svarta slavar där de skulle kunna åtnjuta sin nyvunna frihet, under skydd och översyn av militären, och varje familj skulle tilldelas (max) ”40 acres” (1 acre = 4047 kvadratmeter eller ungefär ett tunnland) och en mula [63].

⁶⁰ Hämtat från http://www.ne.se/jsp/search/article.jsp?i_sect_id=130356&i_history=1

⁶¹ Torpey, John; *Making Whole What Has Been Smashed*, 2006. Sid. 111.

⁶² Franklin, John Hope; *From Slavery to Freedom*, 1970. Sid. 306-307.

⁶³ ”Special Field Order No. 15 ”Forty Acres and a Mule” i Brooks, Roy L. red.; *When Sorry Isn’t Enough*, 1999. Sid 365-366.

I juni 1865 hade också 40 000 svarta slagit sig ner och innehade nu 400 000 "acres" i det designerade området. När Andrew Johnson tillträdde som president samma år gav han dock tillbaka landområdena till de forna ägarna som en del av sin sydstatsvänliga politik [⁶⁴].

De utlovade "40 acres and a mule" uteblev alltså i slutändan.

Mer om vad denna omintetgjorda plan har betytt för den moderna reparations-debatten längre fram i uppsatsen.

Ett av de första formulerade kraven på ekonomisk kompensation, i modern tid, framfördes däremot av James Forman genom sin skrift "Black Manifesto" som han dels presenterade på en konferens i Detroit 1969 men som fick än mer uppmärksamhet när Forman, oanmäld och oinbjuden, basunerade ut dess huvuddrag under en gudstjänst i en kyrka i New York samma år [⁶⁵].

I skriften kräver Forman fem hundra miljoner dollar;

"[...] from the racist white Christian churches and the Jewish synagogues, [...] for the centuries of exploitation and oppression which they had inflicted on black people around the world."

[⁶⁶]

Formans utfall var, trots de utpekade förbrytarna (Christian churches, Jewish synagogues etc.) inte nödvändigtvis riktade mot någon person eller myndighet. Formans syfte var snarare att åter blåsa liv i den kompensations-retorik som hade förts i olika former av Svarta Pantrarna och Garveyiterna, och återigen föra upp de svartas krav på kompensation på den allmänna tapeten och in i den rådande samhällsdebatten. Att Forman var seriös med sina krav råder det nog ingen tvekan om, huruvida han trodde att han skulle få se sina krav tillgodosedda råder det däremot större tvekan om. Emottagandet av manifestet blev också ljumt. NAACP avvisade officiellt kraven och många hävdade att Forman snarare stjälppte än hjälpte kampen [⁶⁷]. Till slut drog sig även de flesta av dem som till en början stött Forman, ur kampanjen.

⁶⁴ Torpey, John; *Making Whole What Has Been Smashed*, 2006. Sid. 111.

⁶⁵ Torpey, John; *Making Whole What Has Been Smashed*, 2006. Sid. 113.

⁶⁶ Forman, James; "Black Manifesto", 1969. Citatet hämtat från; Torpey, John; *Making Whole What Has Been Smashed*, 2006. Sid. 113.

⁶⁷ Torpey, John; *Making Whole What Has Been Smashed*, 2006. Sid. 114.

Fyra år efter Formans agiterande i en kyrka i New York skriver Boris Bittker sin bok ”The Case for Black Reparations” (1973) där Bittker beskrev svarta som den mest utsatta etniska grupp i USA genom historien ända fram till då och Bittker ställde därmed krav på kompensation då han ansåg att konsekvenserna av lidandet under slaveriet och Jim Crow-lagarna fortfarande gjorde sig gällande i samhället, även om både slaveriet och Jim Crow var avskaffat hade de lämnat svarta i en utsatt position där de ej kunde konkurrera med, eller leva på samma nivå i samhället som sina vita gelikar, ansåg Bittker [68]. Det som skilde Bittkers och Formans skrifter var framför allt att Bittker bidrog med genomarbetade praktiska förslag till hur kompensationen skulle fördelas till svarta. Att dela ut medel till individer ansåg Bittker vara fruktlöst då detta enbart skulle gynna konsumtionen av varor och tjänster och förmodligen inte leda till långsiktiga investeringar som kunde gynna svarta, vilket var det väsentliga ansåg Bittker. Bittker gav olika exempel på hur mycket kompensationen skulle bestå av, gemensamt hade alla dessa uträkningar att det i slutändan handlade om mycket höga summor som Bittker ansåg skulle investeras i kollektivet [69].

Till exempel föreslog Bittker att man skulle ta skillnaden mellan genomsnittslönen för en vit person och en svart person i USA (en skillnad Bittker förutsatte fanns och var möjlig att beräkna), multiplicera den summan med antalet svarta amerikaner och därmed få fram en summa som årligen, tills önskat mål uppnåtts, skulle investeras i det svarta kollektivet på olika sätt. Målet var att via ekonomisk hjälp göra så att svarta hamnade på samma samhällsliga nivå som vita, både vad gällde ekonomiskt, bostads-, arbets- och lönemässigt och därmed utrota rasism och segregation [70].

Bittkers förslag kan alltså ses som en blandning av Booker T. Washingtons och W.E.B.

DuBois olika vägar till jämlikhet, alltså en kombination av acceptans från det vita samhällets sida gentemot svarta, uppnådd genom direkt ingripande genom ekonomiska medel.

”The Case for Black Reparations” kan ses som förlagan till många av de krav på kompensation som skulle komma att framläggas vad gäller utformandet av kraven och tanken kring hur medlen skulle fördelas.

Under 1970-talet och första hälften av 1980-talet går dock kampen för svartas rättigheter över till att bli mer våldsam och radikal och de mer reformistiska tankarna om ”reparations” läggs

⁶⁸ Torpey, John; *Making Whole What Has Been Smashed*, 2006. Sid. 115. Samt: “Brooks, Roy L och Bittker, Boris I.; “The Constitutionality of Black Reparations” i Brooks, Roy L.; *When Sorry Isn't Enough*, 1999. Sid 374-389.

⁶⁹ Torpey, John; *Making Whole What Has Been Smashed*, 2006. Sid. 115.

åt sidan, eller snarare får stiga åt sidan till förmån för mer direkta aktioner, ett uttryck möjligtvis för den allt mer ökande segregationen som många svarta upplevde under 1970- och 1980-talet [⁷¹]. Men 1988 får reparationsförespråkarna ny vind i seglen då rörelsen som drivit, under andra världskriget internerade, japaners krav på kompensation segrar och lyckas få den amerikanska staten att betala ut 20 000 dollar till var och en som lidit direkt av de olyckliga händelserna [⁷²].

Beslutet som fattades av kongressen och undertecknades av president Ronald Reagan hette ”Civil Liberties Act” och innehöll förutom beslutet om ekonomisk kompensation även ett beslut om inrättandet av en speciell ”educational fund” vars syfte var att informera och utbilda människor om den historiska orättvisa (eller ”grave injustice” som det uttrycktes i beslutet) som hade inträffat. Men värt extra uppmärksamhet är det faktum att det från ”Civil Liberties Act” också utgick en nationell ursäkt till de drabbade [⁷³].

Civil Liberties Act kom, tillsammans med Nürnbergtribunalens utslag och den tyska statens utbetalningar till offer, att fungera som ett fundament för de krav på ”reparations” som höjdes efter 1988.

Debatten efter 1990

Visserligen hade krav på kompensationsprogram och ökat stöd till svarta i USA framförts under framför allt 1960-talet av svarta samhällsfigurer med Martin Luther King, Jesse Jackson med flera i spetsen, men efter 1988 märks en uppenbar skillnad i tillvägagångssättet hos reparationsförespråkare, framför allt då allt fler organisationer börjar använda sig av det juridiska systemet för att föra fram sina synpunkter. Som exempel på detta kan nämnas att N’COBRA (National Coalition Of Blacks for Reparations in America) bildas 1990 med det uttalade målet att kräva just monetär kompensation och andra former av ”reparations”. Deras främsta vapen blev och är fortfarande de stämningar och processer de lämnar in i amerikanska rättssalar [⁷⁴].

⁷⁰ Pugh, Darrel L.; ”Collective Rehabilitation” i Brooks, Roy L. red.; *When Sorry Isn’t Enough*, 1999. Sid 372-373.

⁷¹ Lemann, Nicholas; *The Promised Land*, 1992. Sid 282-283.

⁷² Hatamiya, Leslie T.; ”Institutions and Interest Groups” i Brooks, Roy L. red.; *When Sorry Isn’t Enough*, 1999. Sid. 195f.

⁷³ Hatamiya, Leslie T.; ”Institutions and Interest Groups” i Brooks, Roy L. red.; *When Sorry Isn’t Enough*, 1999. Sid. 195f.

⁷⁴ Feagin, Joe R. och O’Brien, Eileen; ”The Growing Movement for Reparations” i Brooks, Roy L. red.; *When Sorry Isn’t Enough*, 1999. Sid 341f.

1994 lämnade Nation of Islam, möjligtvis inspirerade av N'COBRA, en petition till FN där krav ställdes att FN skulle ingripa baserat på "...international laws protecting the rights of minorities" [75].

Som ytterligare exempel på den kring 1990-talet återuppstående reparationsrörelsen kan nämnas bildandet av en grupp sympatisörer till "reparations" i Chicago nämligen CURE (Caucasians United for Reparation and Emancipation) som, liksom namnet antyder, består av vita (kaukasier) som aktivt stödjer rörelser som arbetar för kompensation till svarta.

På senare tid har även NAACP ställt sig bakom reparationsrörelsen och även SCLC (Southern Christian Leadership Conference), mest känt kanske för dess marscher och protester under 1960-talet då SCLC leddes av Martin Luther King [76].

Kongressledamot Tony P. Hall, för övrigt en vit man, lade 1997 fram en resolution i kongressen som erbjuder en ursäkt från kongressen riktad till de vars förfäder förslavades under slaveriets mörka epok i USA:s historia [77]. I sitt försvar av resolutionen menar Hall att en ursäkt är nödvändig för att ena ett land kluvet av segregation och illa infekterat av minnet av slaveriet som Hall menar genomsyrar samhället. Hall säger också att medan slavägare och slavar inte längre finns i USA så är fortfarande konsekvenserna av slaveriet tydliga i dagens USA.

Halls resolution har fått stöd och uppbackning av bland annat "Promise Keepers", en religiös konservativ grupp, och resolutionen har också inspirerat andra instanser till att kräva en nationell utredning av behovet av kompensation för slaveriet [78].

En annan kongressledamot som sedan 1989 varje år har presenterat en resolution (först med titeln HR 1684, senare ändrad till HR 40 [79]) för kongressen där han yrkar på en undersökning av slaveriets effekter i det moderna samhället och dessutom, utifrån det resultatet, en utredning av huruvida "reparations" ska utgå och i så fall hur [80]. Resolutionen har dock aldrig, liksom Tony P. Halls, behandlats utanför en kommitté.

Men att utifrån vissa vita samhällsfigurers uttalade stöd för reparationsrörelsen dra slutsatsen att det finns stöd för "reparations" hos den vita befolkningen i USA är uppenbarligen

⁷⁵ Feagin, Joe R. och O'Brien, Eileen; "The Growing Movement for Reparations" i Brooks, Roy L. red.; *When Sorry Isn't Enough*, 1999. Sid 342.

⁷⁶ Bennet Jr., Lerone; *Martin Luther King Jr. – en biografi*, 1966. Sid 193.

⁷⁷ Hall, Tony P.; "Defense of Congressional Resolution Apologizing for Slavery" i Brooks, Roy L. red.; *When Sorry Isn't Enough*, 1999. Sid 350.

⁷⁸ Feagin, Joe R. och O'Brien, Eileen; "The Growing Movement for Reparations" i Brooks, Roy L. red.; *When Sorry Isn't Enough*, 1999. Sid. 343.

⁷⁹ Barkan, Elazar; *The Guilt of Nations*, 2000. Sid 290.

⁸⁰ Conyers, John; "The Commission to Study Reparation Proposals" i Brooks, Roy L. red.; *When Sorry Isn't Enough*, 1999. Sid. 367-368.

felaktigt, en undersökning gjord av ABC News samma år visade till exempel att medan två tredjedelar av den svarta svarsgruppen ansåg att både en ursäkt och monetär ersättning för slaveriet var befogat om inte nödvändigt, så motsatte sig två tredjedelar av den vita svarsgruppen tanken på en ursäkt och hela 88 procent motsatte sig tanken på monetär ersättning [⁸¹].

Ett annat, om än än så länge fruktlöst men, symboliskt viktigt inlägg i debatten kom i mars 2002 då Deadria Farmer-Paellmann, en ung svart kvinnlig advokat, lämnade in en stämmningsansökan i en distriktsdomstol i New York, riktad mot tre företag (FleetBoston Financial Corporation, Aetna Insurance och CSX Corporations); "[...] their respective predecessors, and up to 1,000 "Corporate John Does" that, like the named companies, may have profited from American slavery" [⁸²]. Paellmann sökte kompensation för 35 miljoner ättlingar till slavar och det försäkrades att all eventuell ersättning skulle gå till en fond som i sin tur skulle ha som syfte att förbättra sjukvård, utbildning etc. i utsatta svarta områden. Sju år tidigare hade ett liknande utspel gjorts i Brasilien av "The Black Consciousness Center" vid universitetet i Sao Paulo, som krävde ⁸³ sex *triljoner* (U.S) dollar, uträknat på 100 000 dollar till alla 60 miljoner slavättlingar som beräknades leva i Brasilien [⁸⁴].

Även om inga "reparations" formellt har delats ut så har dessa resolutioner, uppmärksammade juridiska utspel och debatter dock lyckats med att föra fram "reparations" i ljuset återigen och framför allt föra in "reparations" i den dagliga debatten. Till exempel manade president Bill Clinton, vars presidentkampanj fokuserat till stor del på "[...] *healing racial divisions in the country*" [⁸⁵], till en nationell diskussion kring temat rasproblematik i USA i samband med Tony P. Halls förslag om en nationell ursäkt.

Som bland annat John Torpey noterar [⁸⁶] har fenomenet "reparations" även börjat figurera i populärkultur till exempel i tv-serier och seriestripas i dagstidningar.

Debatten kring "reparations" har dock, sedan 1990-talet, framför allt förts i media (både TV och tidningar/tidskrifter) med många artiklar och debatter som följd. Ett antal litterära verk

⁸¹ Feagin, Joe R. och O'Brien, Eileen; "The Growing Movement for Reparations" i Brooks, Roy L. red.; *When Sorry Isn't Enough*, 1999. Sid. 343.

⁸² Torpey, John; *Making Whole What Has Been Smashed*, 2006. Sid. 107.

⁸³ Av vem/vad/vilka dessa sex triljoner krävdes framgår tyvärr inte.

⁸⁴ Barkan, Elazar; *The Guilt of Nations*, 2000. Sid 285.

⁸⁵ Barkan, Elazar; *The Guilt of Nations*, 2000. Sid 287.

⁸⁶ Torpey, John; *Making Whole What Has Been Smashed*, 2006. Sid. 117 samt sid. X.

har också rönt uppmärksamhet, framför allt Randall Robinsons bok; *"The Debt: What America Owes to Blacks"* från 2000, har blivit något av en kätthäst för reparationsförespråkarna under 2000-talet.

Randall Robinson har också blivit en förgrundsfigur bland de ovannämnda och han var en av grundarna till RCC (Reparations Coordinating Committee) även det år 2000.

RCC har tillsammans med N'COBRA blivit de organisationer som ses som reparationsrörelsens ansikten utåt [⁸⁷]. Tillsammans har organisationerna under på senare tid, under 2000-talet, dessutom setts som något av en auktoritet, även om deras inbördes samarbete ibland sviktar [⁸⁸], på området med att ställa krav på kompensation, framför allt monetär sådan.

Men varje rörelse har ju också en motrörelse och reaktionerna på kraven som riktats mot den amerikanska staten från bland annat N'COBRA och RCC har inte alltid varit positiva.

En av de mest högljudda motståndare till "reparations" i någon form har kommit att bli David Horowitz, en konservativ publicist, som bland annat, år 2000, attackerade reparationsrörelsen genom att i nättidningen "Salon" publicera artikeln med den minst sagt kontroversiella titeln; "Ten reasons why reparations for slavery are a bad idea for black people - and racist too" [⁸⁹]

I artikeln försöker han bemöta de flesta argumenten för "reparations", till exempel menar Horowitz att ingen enskild grupp i USA är ansvarig för slaveriet eller tjänade uteslutande på det. Inte heller, menar han, har alla idag levande svarta lidit av konsekvenserna av slaveriet och de som har lidit har dessutom redan fått ersättning i form av bidrag och liknande.

Dessutom anser Horowitz att svarta till och med står i skuld till USA då otaliga liv har getts för att skydda deras frihet (Horowitz syftar framför allt på inbördeskriget och de vita människorättsaktivister som mördades under andra hälften av 1900-talet) [⁹⁰].

Horowitz gjorde även andra utspel till exempel då han gjorde uttalanden emot "reparations" i universitetstidningar och dessutom gav sig ut på en turné av debatter vid olika universitet i USA där hans motståndare oftast utgjordes av en eller flera representanter från N'COBRA. Uttalandena och debattturnéen ledde till stor kontrovers och, som John Torpey uttrycker det; "[...] much ink was subsequently spilled over the controversy that Horowitz provoked" [⁹¹].

⁸⁷ Torpey, John; *Making Whole What Has Been Smashed*, 2006. Sid. 123.

⁸⁸ Torpey, John; *Making Whole What Has Been Smashed*, 2006. Sid. 123.

⁸⁹ Torpey, John; *Making Whole What Has Been Smashed*, 2006. Sid. 119.

⁹⁰ Samtliga exempel i stycket hämtade från; Horowitz, David; "Ten Reasons why reparations for blacks is a bad idea for blacks – and racist too" hämtat från <http://www.frontpagemag.com/Articles/Printable.asp?ID=1153>

⁹¹ Torpey, John; *Making Whole What Has Been Smashed*, 2006. Sid. 119.

En annan kritiker, känd till stor del på grund av att han är en av de få svarta intellektuella som gått i polemik med reparationsrörelsen, är Adolph Reed som dessutom anser sig tillhöra den politiska vänstern (konservativa svarta intellektuella som är emot reparations-tanken är inte lika ovanligt) [⁹²].

Reed ifrågasätter bland annat ”reparations” på grund av den oklarhet han tycker sig se då det gäller frågan om vem som ska tilldelas reparations. Reed ifrågasätter det faktum att det idag inte finns några levande slavar och poängterar istället att ett lämpligare skäl för att tilldelas ersättning skulle vara lynchingarna som plågade södern under flera decennier. Här, menar Reed, finns det klara och tydliga argument för eftersom; *”There are victims with names and culprits with names and a specificable harm”* [⁹³].

Reed vänder sig dock framför allt emot tanken att ”reparations” är nödvändigt för att ”nollställa” den klyfta som växt fram mellan svarta och vita amerikaner som en direkt konsekvens av slaveriet. Denna teori avfärdar Reed och anser istället att denna tanke endast kommer ur ett klasstänkande bland svarta amerikaner där en övre medelklass anser sig ha räddat sig själva ur ett tillstånd de istället tillskriver svarta tillhörande en lägre klass [⁹⁴].

Denna åsikt att segregationen snarare beror på klassklyftor och klassproblematik delas bland annat av journalisten Ben Dalby som avfärdar tanken på rasproblematik och hävdar till och med att rasismen i sig används för att trycka ner underklassen och således menar han, i sann marxistisk anda, att problemet ligger i klassamhället och inte går att lösa genom ”reparations” som endast skulle gynna en viss ras istället för hela underklassen [⁹⁵].

Teorin kring kravens innehåll och utformningar

Utformningen på kraven varierar som man bland annat kan se i de exempel jag gav ovan. Det kan röra sig om stämningar riktade mot företag som anses ha profiterat på slaveriet och som idag ses vara skyldiga den förtjänst de gjort på arbete som aldrig blivit avlönat. Ett exempel på denna typ av åtgärd är den stämning som Deadria Farmer-Paellmann riktade mot de tre företag som hon ansåg ha gjort sin förtjänst genom metoder som; *”[...] stealing people, stealing labor, forced breeding, torture committing numerous horrendous acts”* och vidare

⁹² Torpey, John; *Making Whole What Has Been Smashed*, 2006. Sid. 120.

⁹³ Torpey, John; *Making Whole What Has Been Smashed*, 2006. Sid. 121.

⁹⁴ Torpey, John; *Making Whole What Has Been Smashed*, 2006. Sid. 121.

⁹⁵ Torpey, John; *Making Whole What Has Been Smashed*, 2006. Sid. 122.

anser hon att; "[...] *there's no reason why they should be able to hold onto assets they acquired through such horrendous acts*" [96].

Tanken att USA som land, och/eller vissa företag som är baserade inom dess gränser, och/eller den vita amerikanska befolkningen etc., skulle ha profiterat på de förslavade afrikanernas arbete (något som knappast kan förnekas) och att det är frukten av det arbetet som nu levande svarta amerikaner därmed skulle ha rätt till, är en vanlig ståndpunkt i debatten kring behovet av "reparations". Alltså, simpelt uttryckt, dagens svarta amerikaner bör, enligt den här teorin, få betalt i efterhand för arbetet utfört av deras förfäder.

Så här står det till exempel på N'COBRAS hemsida;

"We want our just inheritance: the trillions of dollars due us for the labor of our ancestors who worked for hundreds of years without pay. We demand the resources required removing all badges and indicia of slavery"

[97]

Citatet ovan är alltså ett exempel på hur det kan låta från dem som närmar sig problemet kring "reparations" utifrån förutsättningen att lön bör utbetalas och N'COBRA tillhör även de som propagerar för uteslutande monetär ersättning.

Andra fokuserar framför allt på svarta amerikaners sociala och ekonomiska underlägsenhet gentemot sina vita medmänniskor, som dessa förespråkare hävdar beror direkt på slaveriet och de efterföljande Jim Crow-lagarna. Exempel på detta går att finna till exempel i sociologerna Joe R. Feagin och Eileen O'Briens artikel i *When Sorry Isn't Enough* där författarna bland annat skriver att;

"The argument that "Jim Crow is a thing of the past" misses the point, because the huge racial disparities in wealth today are a direct (ordet kursivt i originalcitatet) outgrowth of the economic and social privileges one group secured unfairly, if not brutally, at the expense of another group." (Här syftande både på slaveriet och Jim Crow-lagarna)

[98]

⁹⁶ Viles, Peter; *Suit seeks billions in slave reparations* från <http://archives.cnn.com/2002/LAW/03/26/slavery.reparations>

⁹⁷ Hämtat från http://www.ncobra.com/ncobra_info.htm

⁹⁸ Feagin, Joe R. och O'Brien, Eileen; "The Long-Overdue Reparations for African Americans" i Brooks, Roy L. red.; *When Sorry Isn't Enough*, 1999. Sid. 421.

Vidare skriver de att;

”The ill-gotten privileges and unearned wealth inherited by present-day generations of white Americans must be dismantled and redistributed to those who have inherited the burdens of long-term racial oppression, both past and present.”

[⁹⁹]

I deras artikel läggs inte tyngdpunkten på den tidigare nämnda uteblivna lönen utan snarare på de sociala effekter som slaveriet och Jim Crow har haft på det amerikanska samhället. Man menar alltså att svarta inte bara har berövats lönen för sina förfäders arbete utan framför allt på de förutsättningar som krävs för att kunna leva till fullo i dagens samhälle, förutsättningar som vita amerikaner inte bara har utan dessutom fått tack vare utnyttjandet av svarta genom historien.

Exempel på liknande tankegångar kan finnas hos de representanter som medverkade i ett forum kallat av Randall Robinson i egenskap av ordförande i ”Transafrica Forum”, ett projekt med syfte att ta debatten kring ”reparations” och föra fram olika representanters åsikter. Den aktuella diskussion till vilken jag här hänvisar, ägde rum år 2000 och de medverkande är nästan uteslutande akademiker och även om forumet kallas för en diskussion så är det snarare en presentation av de olika medverkandes syn på ”reparations” då alla är för det sistnämnda. En återgivning av samtalet finns på Internet och där framgår att de flesta medverkandes fokus ligger på att läka det sår man ser i det amerikanska samhället, att överbrygga den klyfta som finns mellan dagens svarta och vita amerikaner. Detta skall, är alla överens om, åstadkommas genom ”reparations”. Hur detta ska gå till går man dock inte djupare in på [¹⁰⁰].

Till exempel säger Randall Robinson i sitt inledande anförande;

”As a result of the ravages of slavery and the racial strictures that followed it, blacks in America were consigned to this Nation’s economic bottom. A yawning gap was opened. It has been a static gap since the Emancipation Proclamation. This condition can no longer be tolerated.”

⁹⁹ Feagin, Joe R. och O’Brien, Eileen; “The Long-Overdue Reparations for African Americans” i Brooks, Roy L. red.; *When Sorry Isn’t Enough*, 1999. Sid. 421.

¹⁰⁰ Hämtat från http://transafricaforum.org/reports/reparations_print.shtml

[¹⁰¹]

Vidare förs, i ovannämnda forum, behovet av ett erkännande och/eller en ursäkt som skulle utgå ifrån de som identifieras som förövarna, fram. Till exempel säger Dr. Ronald Walters att;

"[...] a substantial part of the social distance between blacks and whites was created by the process of enslavement" och att *"[...] the key to full participation (for blacks) in American life is [...] social acceptance. [...] this acceptance must begin with the acknowledgement of the role of the dominant culture in the crime of slavery, and the equal crime of pretending that the gap between Africans (här syftande till svarta amerikaner eller African-Americans) and others is a natural condition rather than a product of his or her enslavement."*

[¹⁰²]

Kraven på en ursäkt och erkännande av skuld i slaveriet (från förövarna, vilka de än må vara) kan ses som en tredje form av teori kring behovet av "reparations" där just ursäkten ställs i centrum. Ett annat exempel på det är Tony Halls resolution som nämndes tidigare i uppsatsen.

Jag vill här alltså visa på de tre, enligt min mening, främsta argumenten som används för "reparations". Det ena utesluter oftast inte det andra och ofta används de tillsammans för att försvara behovet av kompensation i en form eller annan. Dessa krav eller argument skulle då alltså vara;

1. Kraven på uteblivna löner för det arbete som utfördes av svarta slavar i USA under slaveriets era eller krav på del av förtjänsten som gjordes genom slaveriet. Här är kraven oftast direkta, i vissa fall precisa vad gäller summor, och nästan uteslutande handlar det om monetär kompensation. Se till exempel exemplet från N'COBRAS hemsida eller de stämningar som lämnats in mot företag som anses ha profiterat på slavhandeln, med Deadria Farmer-Paellmanns stämning i spetsen. Denna typ av krav på "reparations" var den vanligaste under Black Power-tiden på 1970-talet [¹⁰³].

¹⁰¹ Hämtat från http://transafricaforum.org/reports/reparations_print.shtml sid 1 av 14.

¹⁰² Hämtat från http://transafricaforum.org/reports/reparations_print.shtml sid 4 och 5 av 14.

¹⁰³ Conley, Dalton; "Calculating Slavery Reparations" i "Torpey, John red.; *Politics and the Past*, 2003. Sid 117.

2. Krav på kompensation för slaveriet och/eller Jim Crow i form av monetär kompensation och/eller socio-ekonomiska åtgärder som upprustande av gettona vad gäller sjukvård, utbildning etc. Speciellt här är att man poängterar den sociala klyfta som går att återfinna i det amerikanska samhället, skapad inte bara av de negativa ekonomiska effekter som slaveriet anses ha haft utan också på grund av den rasism och segregation som genomsyrade hela slaveri- och Jim Crow-eran och som, enligt vissa, finns även idag. Detta argument och retoriken kring det är, vad jag har sett, det vanligaste som används bland intellektuella förespråkare för ”reparations”. Det tycks också vara det vanligast förekommande argumentet i debatten kring ”reparations”.
3. Krav på ursäkt och erkännande av rollen i slaveriet och/eller Jim Crow från de som pekats ut som förövarna, samt erkännande av effekterna av de båda i dagens USA. Se till exempel Tony Halls resolution i den amerikanska kongressen.

Andra typer av krav har figurerat, och figurerar fortfarande, till exempel krav på statligt finansierad repatriation till Afrika [¹⁰⁴], en tanke och ett förslag som ter sig än mer komplicerad och möjligen utopiskt än andra liknande förslag. Förslag och krav har även getts att en stat för svarta, ”african-american”, skulle införas i USA. ”The Provisional Government of the Republic of New Africa” förde till exempel under 1970-talet, förutom krav på monetär ersättning, även krav på att staterna Alabama, Georgia, Louisiana, Mississippi och South Carolina skulle göras till just en republik för enbart svarta amerikaner [¹⁰⁵].

Dessa typer av krav har, förmodligen på grund av sin utopiska och till synes omöjliga genomförbarhet, dock inte givits något större intresse eller, vad jag vet, tagits upp seriöst i beslutande kretsar. Majoriteten av debatten kring ”reparations” fortsätter att kretsa kring de tre typer av krav eller argument som jag har valt att lyfta fram och åtskilja.

Denna åtskillnad har jag valt att göra inte bara beroende på kravens utformning vad gäller vad konkret det är som det ställs krav på, utan också vad gäller målen som utformas och vägen dit. Att ”reparations” som ordet används i debatten, oftast är synonymt med ekonomisk ersättning antingen genom en bestämd summa som delas ut till den grupp eller individer som identifieras som offer, eller genom etablerandet av en utbildningsfond för svarta amerikaner, upprustning

¹⁰⁴ Johnson, Robert Jr.; ”Repatriation as Reparations for Slavery and Jim-Crowism” i Brooks, Roy L. red.; *When Sorry Isn't Enough*, 1999. Sid. 427. Även: Barkan, Elazar; *The Guilt of Nations*, 2000. Sid. 289.

av gettonas infrastrukturella etablissemang, etc., är ett faktum vilket gör min indelning vansklig då krav 1 och 2 till synes rör sig om samma typ av krav. Här vill jag då poängtera det jag anser vara den mest framträdande skillnaden nämligen frågan om resultatet, målet. Det direkta resultatet är lika i både den första och andra typen av krav nämligen att få kompensation för de orätter man anser har begåtts men sedan vill jag se skillnaden i vad resultatet ska bli. Krav av den första typen tycks nämligen fokusera på den ekonomiska skillnaden mellan svarta och vita. Man skulle kunna, om än något klumpigt, sammanfatta den typen av krav med slagordet; ”Den vite mannen har tagit våra pengar!” och målet blir således att ta tillbaks dessa pengar och återföra dem till de som har rätt till dem, alltså att föra svarta till samma *ekonomiska* nivå som vita då anledningen till att de i dagsläget inte befinner sig på lika villkor utpekats som slaveriet. En tanke på självförsörjning och/eller självbestämmande är heller inte helt ovanlig i sammanhanget, till exempel säger N’COBRA på sin hemsida att; ”*We want our resources, our inheritance, to do for ourselves without US Federal and State involvement*” [¹⁰⁶] och vidare att; *reparations [...] must remove blacks from dependence on others [...] to create our jobs, manufacture the goods we consume, feed, clothe and shelter us, build our institutions and oversee our money*” [¹⁰⁷]. Med detta inte sagt att förespråkare för denna typ av krav inte sörjer för den svarta komuniteten i USA, däremot att fokus ligger just på pengar och ekonomi snarare än något annat.

En liknande analys av den andra typen av krav ger resultatet att dessa förespråkare snarare tycks intressera sig för svartas sociala underlägsenhet i samhället och ett motsvarande slagord som kunde sammanfatta den typen av krav kunde vara; ”Den vite mannen har tagit vår identitet!” och målet blir således att föra svarta till samma *sociala* eller *kulturella* nivå som deras vita landsmän.

Charles J. Ogletree, professor vid Harvard Law School och aktiv i RCC, skriver i en artikel att;

”My dream for Reparations is to take up and make our own, (the) forgotten dreams of our African ancestors, lost during slave trade. My dream for Reparations is to force America, and the world, to pay attention to their suffering loss of life, liberty, language, and culture.”

¹⁰⁵ Conley, Dalton; ”Calculating Slavery Reparations” i ”Torpey, John red.; *Politics and the Past*, 2003. Sid. 119.

¹⁰⁶ Hämtat från http://www.ncobra.com/ncobra_info.htm under rubriken ”What do we want?”

¹⁰⁷ Hämtat från http://www.ncobra.com/ncobra_info.htm under rubriken ”What do we want?”

Krasst kan man se den första typen av krav som materiella medan den andra typen snarare är emotionella, i den första typen fungerar pengar som målet medan i den andra typen är pengar snarare ett verktyg.

Därmed inte sagt att något av kraven skiljer sig i sin praktiska utformning, rättsprocesser och juridiska påtryckningar samt lobbyism är fortfarande det vanligaste verktyget för att uppnå resultat.

Den tredje typen av krav har jag valt att ta med främst för att försöka peka på en ideologisk skillnad i debatten kring ”reparations” där den första typen av krav får representera den mer materiella och till viss del mer extrema typen, medan krav av den andra varianten får representera den mer pragmatiska och mer emotionella delen och den tredje indelningen slutligen får representera den andra delen av skalan nämligen den rent emotionella och snarast filosofiska eller sociologiska delen som ser till andra ideal än enbart pengar.

För och emot kompensation

Hur ser då argumenten för att rättfärdiga kraven på ”reparations” ut?

Jo, huvudargumentet består i antagandet att slaveriet och diskrimineringen av svarta som följde efter det, har konsekvenser även i nutiden.

Förespråkare bygger i regel den typen av antagande på framtagna siffror som visar att en generell negativ ekonomisk skillnad mellan svarta och vita amerikaner faktiskt är tydlig, till exempel visar Dalton Conley i en artikel att den typiska svarta familjen har ett nettovärde som är en sjundedel av deras vita motsvarigheters [¹⁰⁹]. Liknande beräkningar figurerar titt som tätt och ifrågasätts sällan av motståndare till ”reparations”. Det som ifrågasätts är istället att denna skillnad skulle bero på slaveriet och/eller Jim Crow.

Införstått i argumentet att slaveriet och Jim Crow har konsekvenser även i dagens samhälle, ligger också att hade svarta slavar inte utsatts för den behandling de gjorde under slaveriet och sedan under Jim Crow så hade deras efterlevande idag varit likställda med sina vita landsmän, både ekonomiskt samt i andra avseenden.

¹⁰⁸ Hämtat från <http://www.black-collegian.com/news/special-rports/resparations2002-1st.shtml>

¹⁰⁹ Conley, Dalton; ”Calculating Slavery Reparations” i ”Torpey, John red.; *Politics and the Past*, 2003. Sid. 120.

På grund av att den behandling svarta utsattes för inte bara var sanktionerad utan även påbjuden av den amerikanska staten samt att den vinning som gjordes på slaveriet, och hypotetiskt, på Jim Crow-lagarna inte, enligt reparationsförespråkarna, har kommit svarta till gagn, gör att staten kan identifieras som förövare och därmed är krav på ersättning och erkännande av skuld möjligt.

Det som gör debatten problematisk är inte nödvändigtvis argumentets utformande utan snarare de frågor och problem som uppstår kring kravet. Problem som till exempel;

- Vad ska en eventuell ersättning bestå av?
- Till vilka ska den betalas ut?
- *Från* vilka ska den betalas ut?
- Hur ska den betalas ut?
- Kan någon idag ställas till svars för slaveriet och i så fall...
- Vem eller vilka kan ställas till svars?
-

Samtliga dessa problem är nödvändiga att få svar på och försök görs. Dock varierar svaren beroende på vem eller vilka som ger dem, något som får reparationsrörelsen att framstå som splittrad.

Vad en eventuell ersättning skulle bestå av finns det en uppsjö av förslag på. Som jag försökt visa tidigare i uppsatsen varierar dessa, till exempel från att handla om ren monetär ersättning, till en enkel ursäkt från förövarna. Men det vanligaste svaret blir ändå pengar, vilket leder till frågan; hur mycket? Denna siffra, har jag märkt i mina efterforskningar, varierar. Det tycks inte finnas någon vedertagen summa eller siffra att förhålla sig till. Vissa menar att den på 1860-talet utlovade kompensationen av "40 acres and a mule" (som nämnts tidigare i den här uppsatsen) skulle kunna ligga till grund för en relevant beräkning [¹¹⁰], en sådan beräkning baserad på just de utlovade "40 acres and a mule" gav, 1998, ett resultat på 198 149 dollar som ansågs skulle tilldelas alla nu levande slavättlingar [¹¹¹]. En annan beräkning som utfördes 1993, angav det moderna värdet av "40 acres and a mule" till 43 209 dollar [¹¹²]. En annan form av beräkningar baseras på de uteblivna löner som slavättlingar anses ha rätt till. Robert Browne räknade 1972, i sitt verk "The Economic Case for Reparations to Black

¹¹⁰ Barkan, Elazar; *The Guilt of Nations*, 2000. Sid. 288-289.

¹¹¹ Barkan, Elazar; *The Guilt of Nations*, 2000. Sid. 288-289.

¹¹² Barkan, Elazar; *The Guilt of Nations*, 2000. Sid. 290.

America”, ut dessa uteblivna löners värde till mellan 448 och 995 biljoner dollar, beroende på vilka faktorer som vägdes in (faktorer som till exempel priset för en slav under olika skeden av slaveriets era, kostnad för uppehälle av slavar och så vidare) [¹¹³].

”The Provisional Government of the Republic of New Africa” krävde under slutet av 1980-talet ”reparations” till ett värde av 4.1 triljoner dollar efter att under 1970-talet *endast* krävt 1 triljon dollar (då ingick visserligen fem av USA:s stater i kravet, se ovan i uppsatsen) [¹¹⁴]. Som tidigare nämnts i uppsatsen kräver även N’COBRA triljoner dollar i form av ”reparations”.

Se även Boris I. Bittkers syn på uträkning av ”reparations” som presenterades tidigare i uppsatsen.

Som synes varierar uppfattningarna om hur mycket pengar det faktiskt rör sig om. Ofta talar man, kanske föga förvånande, om de ekonomiska visionerna i abstrakta termer som till exempel; ”*unearned wealth*” (syftande till att ta tillbaka) [¹¹⁵] eller ”*pay for the work of my forefathers*” [¹¹⁶]. Andra väljer att hoppa över diskussioner kring en summa och väljer att tala om vad en eventuell monetär ersättning skulle leda till, till exempel utbildningsfonder [¹¹⁷]. Frågan om vad ”reparations” ska bestå av, oavsett om det rör sig om en viss summa pengar eller om kommunitets-inriktade sociala åtgärder, må vara komplicerad. Än mer komplicerat blir det när punkten om vilka som ska tilldelas ”reparations” dyker upp.

I argumenten hos förespråkarna för ”reparations” generaliserar man gärna istället för att på allvar reda ut vilka som ska kunna kvalificera sig för att få ”reparations”. I debatten talar man vanligast om ”african-americans” eller ”african-american community” alternativt om ”blacks (in America)” [¹¹⁸]. Men som andra har uppmärksammat så är frågan allt för komplex för att generaliseringar ska fungera tillfredsställande .

Om alla svarta i USA skulle tilldelas eller få tillgång till ”reparations”, skulle detta i så fall inkludera alla med svart hy, som mycket väl skulle kunna härstamma från exempelvis Frankrike, eller skulle ”reparations” endast tillfalla de som bevisligen är ättlingar till slavar. Men skulle i så fall, även de som idag har en högt uppsatt position i samhället eller helt enkelt

¹¹³ Browne, Robert; ”The Economic Case for Reparations to Black America” i *American Economic Review* 62, 1972. Sid. 39-46.

¹¹⁴ Barkan, Elazar; *The Guilt of Nations*, 2000. Sid. 289.

¹¹⁵ Feagin, Joe R. och O’Brien, Eileen; ”The Long-Overdue Reparations for African Americans” i Brooks, Roy L. red.; *When Sorry Isn’t Enough*, 1999. Sid. 421.

¹¹⁶ Torpey, John; *Making Whole What Has Been Smashed*, 2006. Sid. 107.

¹¹⁷ Brooks, Roy L. red.; ”Reflections on Reparations” i ”Torpey, John red.; *Politics and the Past*, 2003. Sid. 108.

¹¹⁸ Se till exempel http://transafricaforum.org/reports/reparations_print.shtml för olika variationer och användningar.

har det gott ekonomiskt också tilldelas "reparations" tillsammans med sina fattigare rasfränder? Och skulle även ättlingar till amerikanska slavar, som idag bor utomlands få ta del av en eventuell utdelning av "reparations"? Och om ersättningen skulle bli icke-monetär, till exempel en upprustning av de svarta gettonas infrastruktur eller sociala aktiviteter, skulle även de svarta amerikaner som inte bor i gettona få ta del av den ersättningen?

Sällan har jag sett denna frågeställning behandlas av reparationsförespråkare, med vissa undantag. På N'COBRAS hemsida, återigen, definierar man förmånstagarna av "reparations" som; "*People identified as Negro, Colored, Black, African American, New Afrikan, Black American who are the descendants of persons enslaved in the United States*" [¹¹⁹].

Än mer intressant är dock meningen som följer; "*Of course, those who feel that they are not due reparations, or do not need reparations will not be forced to accept it*" [¹²⁰]. Denna sista mening finner jag intressant då den på ett väldigt enkelt sätt tar itu med frågan om huruvida "reparations" även ska utgå till dem som inte nödvändigtvis har något behov av det. Denna "disclaimer" förutsätter visserligen en ärlighet och renhårighet hos de berörda människorna, ett faktum som gör argumentet något skakigt.

Frågan om vilka som ska motta "reparations" konfronteras dock som sagt sällan av förespråkarna, och liksom frågan om vad "reparations" ska bestå av så finns det olika meningar kring vilka som motta "reparations".

Den tredje frågan, från vilka ska "reparations" utgå?, har inte heller dissekerats nämnvärt. Detta beror, enligt min mening, främst på att den amerikanska staten har pekats ut som den instans som ska stå för "reparations". Anledningen till detta är dels att den amerikanska staten utpekats som förövarna av slaveriet och Jim Crow, och dessutom är den amerikanska staten den enda instans som kan genomföra nationella utbetalningar, eller välfärdsprogram etc. Även företag som anses ha tjänat på slaveriet krävs på pengar, men dessa processer, som till exempel Deadria Farmer-Paellmanns stämning, sägs aldrig vara slutgiltiga utan endast ett steg i rätt riktning mot "reparations". Stämningarna är förmodligen mest tänkta att fungera som debattskapande och symboliska då kraven oftast är orealistiska.

Men generellt sett är det alltså den amerikanska staten som krävs på "reparations", ett fenomen som känns igen i liknande situationer världen över, staten anklagas förmodligen för att den anses vara ytterst ansvarig för vad som sker i samhället. Märkligt nog tycks inte den brittiska eller den spanska staten, som ju faktiskt var de som började ta slavar till de

¹¹⁹ Hämtat från http://www.ncobra.com/ncobra_info.htm under rubriken "Who would receive reparations".

¹²⁰ Hämtat från http://www.ncobra.com/ncobra_info.htm under rubriken "Who would receive reparations".

amerikanska kontinenterna, ställas till svars av reparationsförespråkare i USA, i alla fall inte vad jag har stött på i mina efterforskningar.

Frågan om huruvida någon idag levande kan ställas till svars för slaveriet när varken förövare eller offer lever idag är en fråga som är intimt förknippad med ”reparations” vara eller icke vara.

Det är en av de frågor som mest diskuteras bland motståndare till ”reparations”, och dessa kommer i regel fram till att det inte är möjligt att ställa någon till svars idag.

David Horowitz, författare till artikeln ”Ten Reasons why Reparations for Blacks is a Bad Idea for Blacks – and Racist Too”, som tagits upp tidigare i uppsatsen, anger några argument mot skuldfrågan. Till exempel skriver han i ovan nämnda artikel;

”There is no single group clearly responsible for the crime of slavery. Black Africans and Arabs were responsible for enslaving the ancestors of African-Americans. There were 3,000 black slave-owners in the ante-bellum United States. Are reparations to be paid by their descendants too?”

[¹²¹]

Han menar också att; *”Only a tiny minority of Americans ever owned slaves.[...] In the ante-bellum South where only one white in five was a slaveholder [...] Why should their descendants owe a debt?”* [¹²²].

Camille Paglia, vars titel är ”Professor of Humanities” vid University of Arts i Philadelphia, skriver i en artikel på Internet att; *”An apology (for slavery) can be extended only by persons who committed the original offense. [...] Therefore the government cannot logically apologize for it”* [¹²³]. Vidare anger hon ungefär samma skäl till varför önskan att ställa moderna institutioner till svars för slaveriet är omöjligt, som David Horowitz, att det inte var en homogen grupp som begick brottet osv. [¹²⁴].

Paglia och Horowitz är inte de enda motståndarna till ”reparations” (Horowitz kan visserligen ses som den mest högljudde) men deras argument mot ”reparations” ser jag som representativa då andra motståndare använder sig av samma eller liknande argument.

¹²¹ Hämtat från <http://www.frontpagemag.com/Articles/Printable.asp?ID=1153>

¹²² Hämtat från <http://www.frontpagemag.com/Articles/Printable.asp?ID=1153>

¹²³ Paglia, Camille; ”Ask Camille” i Brooks, Roy L. red.; *When Sorry Isn't Enough*, 1999. Sid. 353.

¹²⁴ Paglia, Camille; ”Ask Camille” i Brooks, Roy L. red.; *When Sorry Isn't Enough*, 1999.

Förespråkarna för ”reparations” bemöter kritiken oftast genom att hänvisa till det argument som kan ses som deras käpphäst, nämligen att USA i allmänhet och vita amerikaner i synnerhet, fortfarande tjänar på slaveriet och att svarta fortfarande lider av slaveriet.

Joe R. Feagin och Eileen O’Brien skriver i en artikel;

”And even if a particular white person has not or does not engage in overt discrimination, most such individuals are the beneficiaries of what their (and other’s) ancestors did in creating a system of racial oppression that [...] persists today. Unjust enrichment is another name for contemporary white privileges”.

[¹²⁵]

Feagin och O’Brien tycks, liksom många andra förespråkare och utifrån hela deras artikel, mena att ”reparations” handlar om en grups oförrätter begångna gentemot en annan grupp, medan motståndarna oftast bemöter dessa argument med ett liberalistiskt individtänkande där de menar att ingen *individ* kan stå till svars för dessa oförrätter begångna mot *individer*, medan förespråkarna menar, enligt min mening, att det är en *grupp* som ska stå till svars för oförrätter begångna mot en annan *grupp*. Här ser jag tydligt att argumenten krockar, det tycks mig som om diskussionen ofta sker på två olika plan där förespråkare och motståndare, i den här frågan, sällan talar på samma villkor.

Ett annat exempel är ett argument som de flesta motståndare till ”reparations” använder sig av är, då processen att ta reda på vilka som härstammar från slavar respektive slavägare inte bara är kostsam utan också nästintill omöjligt svår genomförd, så blir utdelning av ”reparations” till syvende och sist en fråga om ras, att vita (eller icke-svarta) amerikaner ersätter svarta amerikaner, genom en extrainförd skatt för att bekosta ”reparations” till exempel. Det främsta problemet med det här, som motståndarna framhäver, är det faktum att många av de personer som lever i USA idag, av alla slags raser, inte hade något med slaveriet att göra. Här syftar man till exempel på ryssar, polacker, vietnameser, koreaner osv. Är det rimligt att dessa personer också, direkt eller indirekt, ska bekosta ersättningar för slaveriet? [¹²⁶].

¹²⁵ Feagin, Joe R. och O’Brien, Eileen; ”The Long-Overdue Reparations for African Americans” i Brooks, Roy L. red.; *When Sorry Isn’t Enough*, 1999. Sid. 420.

¹²⁶ Se till exempel Paglia, Camille; ”Ask Camille” i Brooks, Roy L. red.; *When Sorry Isn’t Enough*, 1999. eller Green, Mike; ”Who Should Pay for Reparations? Black Americans... Obviously” hämtat från <http://www.nationalcenter.org/P21NVGreenReparations501.html> eller <http://www.frontpagemag.com/Articles/Printable.asp?ID=1153> för exempel.

Denna typ av argument bemöts av vissa förespråkare med motargumentet att det ligger i hela USA:s intresse att tilldela ”reparations” till svarta, förmodligen syftande till att fördelarna gynnar hela samhället [¹²⁷].

Vidare så bemöter förvånansvärt få motståndare frågan om Jim Crow-lagarnas inverkan i dagens samhälle och vissa förespråkare menar att reparationsdebatten snarare bör kretsa kring Jim Crow-eran, och tillskriva svartas problem idag till den snarare än till slaveriet, eftersom Jim Crow ligger närmare i tiden och man skulle då kringgå problemet med den stora tidsrymden mellan nutiden och slaveriet [¹²⁸]. Vissa anser också att reparationsdebattens inneboende problematik är just gapet i tid till ”brottet i fråga” (slaveriet) och menar att debatten förmodligen skulle tas mer på allvar om man istället förlade fokus på Jim Crow [¹²⁹].

Än så länge så förs inte debatten kring ”reparations” på någon statlig nivå. President Clinton uttryckte 1998, under en resa i Afrika, ”regret and contrition” för slaveriet, men var noga med att inte *be om ursäkt* för det [¹³⁰]. En sådan ursäkt skulle nämligen teoretiskt tillskriva den amerikanska staten skulden för slaveriet, och därmed göra den juridiskt ansvarig att betala ersättning.

Debatten kring ”reparations” har alltså genomgått en resa från gatorna och protestmötena under 1960- och 70-talet till skuggorna under 1980-talet och stärkt av de amerikanska japanernas seger seglade debatten upp i det allmänna debattklimatet under 1990-talet och vidare, under 2000-talet in i rättegångssalarna och bokhyllorna. Där finns den idag, och både N’COBRA, NAACP, RCC, SCLC och liknande organisationer visar inga tecken på att ge upp kampen utan snarare skärpa den.

Målet

Vad är då målet med kraven på ”reparations”?

De uttalade målen skiftar visserligen beroende på vilken typ av krav det är som uppmärksammas, men det övergripande målet är gemensamt för alla; nämligen ett tillstånd av välstånd och lycka för svarta amerikaner. Vissa menar att monetär kompensation ska föra

¹²⁷ Se till exempel http://transafricaforum.org/reports/reparations_print.shtml sid 2, 3 av 14.

¹²⁸ Torpey, John; *Making Whole What Has Been Smashed*, 2006. Sid. 65.

¹²⁹ Torpey, John; *Making Whole What Has Been Smashed*, 2006. Sid. 65.

¹³⁰ ”Clinton Opposes Slavery Apology” i Brooks, Roy L. red.; *When Sorry Isn’t Enough*, 1999. Sid. 352.

svarta till den ekonomiska situation de borde ha haft om de inte blivit förslavade eller diskriminerade, baserade på motsvarande vitas ekonomiska situation. Detta skulle, menar förespråkarna, leda till att relationen mellan svarta och vita i USA förbättrades och kunde ske på lika villkor, utan att USA:s mörka historia ska stå emellan [¹³¹].

För andra handlar det framför allt om rättvisa, där målet blir att återföra det som anses ha stulits av svarta amerikaner. Framför allt syftar man här till pengar och tanken på nationellt samförstånd mellan raserna, även om sådana tankar finns, får ta ett steg åt sidan för de materiella aspekterna av ”reparations”.

Men tanken om att ett läkande av nationen, healing of the nation, måste ske får ändå ses som det centrala i kraven på ”reparations”, oavsett om de handlar om monetär kompensation eller rehabilitiv kompensation.

Med det låter jag Martin Luther Kings berömda här översatta ord avsluta;

”Jag har en vision, att en dag alla ojämnheter skall vara utjämnade, att alla skrankor skall vara borta och att Herrens glans skall stråla över landet och att alla gemensamt skall glädjas häråt. [...] Med denna tro kommer vi att kunna hugga ut en sten av hopp ur förtvivlans berg. Med denna tro kommer vi att kunna förvandla de gnisslande dissonanserna i vår nation till en vacker symfoni av broderskap” [¹³²]

¹³¹ Se till exempel Brooks, Roy L. red.; ”Reflections on Reparations” i Torpey, John red.; *Politics and the Past*, 2003. Sid. 103-112.

¹³² Bennet, Lerone Jr.; *Martin Luther King jr.*, 1966. Sid. 172.

SLUTDISKUSSION

Debatten kring ”reparations” i USA har, oavsett vilka argument som används eller diskuteras, en tudelad kärna bestående av två frågor; huruvida svarta i USA idag lider av konsekvenser skapade av slaveriet och Jim Crow? Samt, Huruvida USA som stat eller dess invånare är skyldiga svarta i USA ersättning för detta.

Förespråkare för ”reparations” menar att svaren på dessa båda frågor är ja, och menar därför att staten USA är skyldig dess svarta medborgare ersättning för den sveda och värk som den genom historien har orsakat dem. Resonemanget visar, tycker jag, tydliga tendenser av marxism, att en identifierad grupp genom historien har sugit ut en annan grupp och att konsekvenserna av detta existerar tills en radikal justering av materiella tillgångar sker, exempelvis genom en revolution men i det här fallet genom ”reparations”, ersättning. Även historiebruket är nästan strikt inriktat på materialism, något annat skulle kanske vara svårt men även detta passar in resonemanget i ett historiematerialistiskt fack.

Det är, enligt min mening, en av reparationsprocessens svagheter då USA är ett land som länge har präglats av en hyllning till individen, den ensammes kamp mot naturen/vilden/staten/fienden etc., med tillhörande liberalistisk och individualistisk inrikespolitik och idéströmningar. Att i det klimatet föra en diskussion som har tydliga marxistiska tendenser blir mycket svårt, något som märks på de motargument som läggs fram som inte alls talar om en grupps skyldigheter eller ansvar gentemot en annan utan istället fokuserar på individen, hur hemskt det skulle vara, till exempel, att tvinga en hårt arbetande vit småbarnsmor att betala en del av sina surt förvärvade slantar till en obstinat tonåring i de svarta förorterna. Huruvida den vita kvinnan borde åtnjuta sin ställning tack vare ett orättvist system som länge har vuxit sig rikt på bekostnad av andra är det bara förespråkarna för ”reparations” som undrar. Motståndarna hävdar istället individens skyldighet att hjälpa sig själv att lyckas och inte vara beroende av andra, den fattiga svarte mannen som inte finner någon väg ut ur gettot har endast sig själv att skylla och staten är inte skyldig honom något. Huruvida den svarte mannen genom sin hudfärg är predestinerad att befinna sig i det lägre skiktet av ett samhälle som har präglats och fortfarande präglas av rasism, där staten har det yttersta ansvaret, det är det bara reparationsförespråkarna som undrar.

Då debattörerna tycks oförmögna att diskutera på samma grunder, med samma termer, tror jag att debatten endast kommer att nå en viss gräns, om den inte redan har gjort det.

Det faktum att den amerikanska staten visar tydlig ovilja att blanda sig i debatten, gör också att den diskussion som nu förs i det offentliga, endast kan nå en viss bit på vägen. Staten har trots allt genom sin tystnad, inte erkänt debatten och bara det ger kraven på ”reparations” en oseriös karaktär.

Att den amerikanska staten inte uttalar sig i frågan, vad jag vet, är inte särskilt svårt att räkna ut. Om staten uttalar sig det minsta positivt till tanken på ”reparations” så kan det i slutändan få den att betala ut flera triljoner dollar till svarta amerikaner, om inte ur statskassan så ur dess vita medborgares fickor, något som förmodligen skulle vara katastrofalt för förtroendesiffrorna, även om förtroendet förmodligen skulle stiga från de svartas sida.

Men än viktigare att ha i åtanke är att, skulle den amerikanska staten visa sig positiv till ”reparations”, vad är det då som hindrar andra grupper, i USA och även i resten av världen, att ställa liknande krav på ersättning för oförrätter begångna i historien? Bevis för ett sådant skeende går att finna i konsekvenserna av utbetalningarna till de japanska medborgare som internerades under andra världskriget, som just blev reparationsdebattens återuppvaknande och legitimitet.

Men reparationsdebattens största svaghet, tror jag, ligger i dess till synes splittrade organisation. Det är ingen enad fasad som visas utåt, och föga underligt är väl det med tanke på alla de organisationer som i sin tur ska samarbeta under en gemensam paroll. Detta leder också till att det i verkligheten inte finns något krav på ”reparations” att ta ställning till, utan det finns flera stycken olika, alla med olika prioriteringar och tillvägagångssätt och framför allt med olika krav på ekonomisk ersättning.

Dessutom lider många av kraven av en orimlig karaktär. Tanken på att staten i USA till exempel skulle gå med på att betala ut flera *triljoner* dollar är näst intill absurd.

Utifrån mina efterforskningar tror jag tyvärr att kraven på ”reparations”, som de ser ut nu, har en om inte obefintlig så mycket liten möjlighet att gå igenom. Dock tror jag att möjligheten finns, om vissa ändringar görs nämligen;

- **Förlägga fokus på Jim Crow och segregationen mellan 1865 och 1968 (cirka).** Då detta ligger närmre i tiden och faktiska händelser, personer (både förövare och offer) och brott går att peka ut så tror jag att det är betydligt lättare att kräva ersättning för det än för slaveriet.

- **Få bort fokus från rasfrågan och fokusera på individer eller mindre grupper.** Då detta bättre passar in i det amerikanska debattklimatet och därmed skulle rörelsen vinna mer stöd i det offentliga.
- **Undvika alltför hårdnackat ideologiska utspel och sträva efter pragmatism.** Då detta förmodligen skulle undvika att allmänheten skräms upp, vilket jag tror är fallet idag.
- **Visa upp en enad front som stod enad mot kritiken.** Då detta skulle ge rörelsen och dess krav en seriös prägel och göra rörelsen till en faktor att räkna med i många sammanhang.

Om dessa ändringar skulle genomföras tror jag att möjligheten för att få igenom några krav drastiskt ökar. Frågan är dock vad som är viktigast, målet ("reparations") eller kampen för det. Jag kan inte undgå att fundera över hur pass seriösa reparationsrörelsens krav är då de ibland tar sig så absurda uttryck att man nästan får hålla sig för skratt. Frågan jag ställer är då om det inte är kampen och kraven, med de identitetsskapande och meningsgivande egenskaper som de innehar, som är det viktiga. Kan det möjligen vara så att assimilationen av svarta in i ett samhälle som har haft en minst sagt illasinnad attityd till dem i flera hundra år och först de senaste fyrtio åren har släppt på tyglarna, är så pass skrämmande för många svarta amerikaner att de väljer att driva kampen för "reparations", att försäkra sig om att de står utanför ett post-slaveri samhälle och inte "gett sig"? Mina tankar går åt det hållet, men jag kan inte underbygga dem.

Vad jag försökt visa med den här uppsatsen är hur otroligt komplex frågan om "reparations" vara eller icke vara är, så komplex tror jag, att en lösning eller överenskommelse ligger mycket långt fram i tiden, om det inträffar alls.

SAMMANFATTNING

I inledningen av uppsatsen har jag försökt ge en kortfattad bild av ämnet som uppsatsen kretsar kring.

Efter det följer en kortfattad historisk bakgrund, tänkt att ge läsaren en uppfattning om vad segregationen efter slaveriets avskaffande innebar, samt motreaktionen till den. Här presenteras också tidiga förlagor till de organisationer som idag kämpar för ”reparations” samt en kortare ideologisk historisk bakgrund till den debatt som idag pågår kring ”reparations”.

Efter det följer en inblick i hur diskussionen och rörelsen för ”reparations” har tätt sig efter 1990, då Civil Liberties Act hade godkänts av kongressen i USA, något som hade stor inverkan på kraven på ”reparations” för svarta i USA.

Efter det följer en närmare genomgång av vilka kraven är och vilka som ställer dem, och även vilka motargumenten är och hur dessa bemöts.

Uppsatsen avslutas med en kort presentation av vilka mål som ställs upp och därefter följer en slutdiskussion.

LITTERATUR

Barkan, Elazar; *The Guilt of Nations*. 2000, W. W. Norton & Company Inc. USA.

Brooks, Roy L. red.; *When Sorry Isn't Enough*. 1999, New York University. USA

Davidson, Basil; *The African Slave Trade*. 1969, Little, Brown & Company, USA.

Franklin, John Hope; *From Slavery to Freedom*. 1970, Alfred A. Knopf, Inc. USA.

Fredrickson, George M.; *Rasism – En historisk översikt*. 2003, Historisk Media. Sverige.

Lemann, Nicholas; *The Promised Land*. 1991, Alfred A. Knopf, Inc. USA.

Redkey, Edwin S.; *Black Exodus*. 1969, Yale University. USA.

Steele, Shelby; *Reparations for Slavery*, 2007. Enotes.com (artikel)

Torpey, John; *Making Whole What Has Been Smashed*. 2006, Harvard University, USA.

Torpey, John red.; *Politics and the Past*. 2003, Rowman & Littlefield Publishers, Inc. USA.

Woodward, C. Vann; *The Strange Career of Jim Crow*, 1966. Oxford University Press, Inc. USA.

Elektroniska källor:

”TransAfrica Forum: The Case for Black Reparations” – transcript.

Hämtat från http://www.transafricaforum.org/reports/reparations_print.shtml den 17:e maj 2007.

”Ten Reasons Why Reparations for Blacks is a Bad Idea for Blacks – and Racist Too” av David Horowitz.

Hämtat från <http://www.frontpagemag.com/Articles/Printable.asp?ID=1153> den 25:e maj 2007.

”Reparations for Slavery” av Alex Deane

Hämtat från http://idebate.org/debatebase/topic_print.php?topicID=496 den 20:e maj 2007.

”Reparations, A fundamental Issue of Social Justice” av Charles J. Ogletree Jr.

Hämtat från <http://black-collegian.com/news/special-reports/reparations2002-1st.shtml> den 20:e maj 2007.

”Civil Rights: Should Black Americans Receive Reparations Payments Because of Slavery?” av Amy Ridenour.

Hämtat från <http://nationalcenter.org/WCT082304.html> den 20:e maj 2007.

”Who Should Pay for Reparations? Black Americans... Obviously” av Mike Green.

Hämtat från <http://nationalcenter.org/P21NVGreenReparations501.html> den 21:a maj 2007.

Kort sammanfattning av N’COBRAS arbete

Hämtat från http://ncobra.com/ncobra_info.htm den 17:e maj 2007.

”Suit Seeks Billions in Slave Reparations” av Peter Viles

Hämtat från <http://archives.cnn.com/2002/LAW/03/26/slavery.reparations>

Jag har även använt mig av olika uppslagsverk på Internet, nämligen:

Nationalencyklopedien; www.ne.se

Encyclopaedia Britannica; www.britannica.com

Georgia Encyclopedia; www.georgiaencyclopedia.com